

زيات وېرې واخيستو، خو ډېر ژر په بلا کې يو مجبه عادت وليدو او هغه دا چې بنکاري به څه حرکت کولو، نو هغه به بلا هم کولو.

په دې شان دبنکاري په زړه کې د بلا نه دځان خلاصولو خيال راپيدا شو. بنکاري د اور يو سوی راواخيست - دغسې بلا هم هغه نقل کولو او سوي يې راواخيست. بنکاري خپل سوی خپلې سينې طرف ته يووړ، بلا چې هم دغسې وکړل، نو بس بېرو وېستو يې او واخيستو د دې سره يې يوه چيغه ووهله او د بنکاري د نظر نه پناه شوه. د بلا نه چا تپوس وکړ، چې دا چا په تا اور و لگولو؟ بلا ورته په حجاب ووي، چې دا په خپله. نو تپوس کوونکي ورته ووي، چې په خپله نو کيله څله د بله؟ ...

«ببرک» هم خپلې لمنې ته په خپله اور لگولی دی، خو هغه يې اوس هېڅ د وژلو تجويز نه پوهيږي. ببرک، که دخپلې لمنې اور په خپله مړ نه کړي، نو کيدی شي، چې د دغه اور بڅرې د «ماسکو» محلو ته د اور لگيدو باعث وگرځي. ولې چې د نړۍ مسلمانان دخپل تحفظ دپاره متحد دی او هغوی بڅرې هم دا اور خپلو لمنو ته پرې نه ږدي. «ببرک» د وخت په سمندر کې د الحاد طوفان په مخه اخيستی دی، د هغه د ژوند کشتۍ ډېر ژر په غرقيدو ده ځکه چې دی هم دحفيظ الله امين او «توڼي» د طاغوتي لارې لارځو دی د چا حشر چې د هر چا په وړاندې دی.

د وختونو په سيلاب کې لاهو شوی «کرمل» په هرڅه
(پاتې ط)

آيا لهمو پښې لري ؟!

يو سړی سبا يې مهال مست او زهکيدلی کور ته راغی ، څه شيبه وروسته يې خپله ښځه له خوبه وښه کړه او ورته يې ويل : آيا لهمو پښې لري ؟! هغې په داسې حال کې چې سترگې يې له خوبه موبلې ، په حيرت ورته وکتل او ويلي ويل : بيا دې لکه ، چې بې توله نشه کړې ده ، که څه به د در شوې ده ، په ځان پوهېږي ، که نه ؟! دا څه وايي ، لهمو پښې له کومه کړې ؟! مست په چورت کې لاړ ، څه شيبه وروسته يې وويل : چې لهمو پښې نه لري ، نو معلومه شوه ، چې ما د لهمو په گومان په خپل گيلاس کې " قنيري " راښتېځلي ده .

سليمان - لایق خوځله په خواره خوله قبايلي خلك وروبلل چې هغوی ته ځانونه سپين کړي ، په ډېره غوږه ژبه يې خپله پښتو او خپله مسلمانې ورته ثابتوله . هغوی ته به د دوی ادعا

يا د منلو وړ وي. يا نه، خو د دوي مستو نشه ملگرو ته په هغه ورځ، د وربللي جرگې گڼ شمېر نسبتاً په غاښ ځوان غړي جبراً په موټرونو کې کښولي او لږکېمه وخته به يې استولي وړ، چې څو به «لايق» خبريدو او «لايق» به پورته مقامات په خبره پوهول کار به له کاره تېر و او سړي به ډېر ليرې- ليرې رسول شوي او په لوی لاس به سره اورته، ورپورې وهل شوي و، يعنې بد مستو يارانو به يې، د «له مو» په ځای «قنيري» وربښتلي وه.

مستي داسې کارنده دی، چې سړي ورسره آموخته شي، کنه نور خلقيان او پرچميان څو به کم ظرفه وگڼو، چې په لير نشه ژر مستيري- روسانو ته به وگورو، کچې له پېړيو- پېړيو په ميو کې لامبي، هغوی هم ډېر بد مستيري او داسې مستيري، چې خپل او بل له سره نه شي پېژندلای.

ډېر ځلي داسې پېښه شوې ده، چې له مجاهدينو سره يې جنګ وي، د غازيانو د سرکوب له پاره علاوه پر سنگونو ټينکونو يو سېل الوتکې هم ورواستوي، څو چې بد مستي يې په سترگو لاس نيولی وي، د مجاهدينو د سنگرونو په ځای خپل قطعات بمبارد کړي او د «له مو» په ځای «قنيري» ښه وروښتېځي.

نشه که د هر شي وي بله ده، شعور مختل او عقل برباد کړي، سړي له سر پټوبه باسي، داسې احق شي، چې څومره بل ته زيان رسوي- هغومره يې هم ځانته رسولی وي (پاڼه ۷۸)

په رڼا پسې را ورک

د روان کال د دلوې په نولسم مازيگر د «صوابي» کمپ د «بره کي» په برخه کې وم . د «مردان» ضلعي د «صوابي» تحصیل په خپله غېږ کې لکونو افغانانو ته پناه ورکړې ده . که چېرته له یوې لویې څوکه دې کمپ ته نظر واچوي، نو بې شمېره خړې کوټې او خړې خېمې به وويني، چې د یوه لوی ښار په انداز، کورونه پکې اوسي؛ خو دلته سکوت، فقر او ژور غم داسې خپور دی، چې په خپلو حواسو به شکمن شي . عقل به درته ووايي : مظلومیت دومره هم دېریدلی شي ! او احساس به دې وپوښتي : آیا خوب نه وینم ؟

موږ د کمپ په یوه نسبتاً لوی سرک روان وو . ما څو دقیقې د هغه یوه مور لیدلې وه، چې په وطن کې یې درې ژني زامن درلودل . زامنو یې په «بگرامي» کې بزګري کوله، ګوزله یې ښه وه، خو اوس په یوه نوښت، تیاره او هقره کوټه کې اوسیدله . زامن یې

درې سره شهيدان شوي وو او دا له يواځينې يتيمې لمسی «فاطمې» سره
د تر ټولو په کور مناسنه وه . د دې مور د کوچنۍ مخې ته يو نهه-لس
کلن هلک ولاړ و . دا هلک «عصمت الله» نومېدو او د بورې مور
څه ليرې خپل و . د عصمت الله مور وپلار او د کور نور غړي په
بمبارد کې شهيدان شوي وو ؛ بس يو دی پاتې دې او يو يې هم مش
وروز چې په «پېښور» کې خولري-مزدوري کوي . د عصمت الله غوږونه
په بمبارد کې کاڼه شوي دي-په خبره نه پوهيږي-څه کار نه شي کولی
کله په يوه او کله په بل کور کې اوسي .

موږ د سرک يوې غاړې ته دڅه کار دپاره ، چې اوس مې هېر
دی ، ودریدو ؛ ما له ځان سره د استاد «خليلی» دا بيت زمزمه
کاوه :

بسا مردان که سر دارند بس تن

ولی دردا که دست و پا ندارند

په دې وخت کې يو ځوان راپيدا شو ، زما له ملگري سره يې
پوښتنه وکړه ؛ زموږ يو دوست هغه داسې رامنځته کړي : «دی
«سلطان محمد» نومېږي او په کورنۍ يې لوی ظلم تېر شوی دی» زما ملگري
د سلطان محمد نه د هغه د کورنۍ په باره کې تپوس وکړ . سلطان محمد
وويل : «چې زه بندي نه وم نه نهه کسه وو . چې زه بندي شوم
«زه» پيدا شوه ، لس کسه شو . خو چې راخلاص شوم ، صرف درې
کسه پاتې وو . » سلطان محمد دا خبره وکړه او غلی شو .

هغه سور گلداره د معال ترسې تېرې و . وېښتان يې د ملکاتو

په څېر اوږده او خواره-واره وو . په سترگو کې يې د ځينو عصبي مريضانو غوندې يوه مخصوصه ځلا او اضطراب بشکاريدېده . زما د ملگري زړه و، چې نورې خبرې هم ورپسې وکړي ، خو زموږ دوست راته وويل ، چې دې روحي مرض لري - که يې په حال ځان خبروي، نو د ماما کور ته يې ورشي ، دې له خود او وږور سره يوځای د ماما کره اوسي ؛ زما ملگري يې حال اخیستلو ته ډېر مشتاق و - کور ته يې ولاړ او د دې کورنۍ داستان مو څه دارنگه واوريدو :

اوه کاله پخوا د لوگر ولايت د «موسي» اولوالی د «کټه سنگ» په کلي کې يوه خوشاله کورنۍ اوسيدله . د کورنۍ مشر «محمد سرور» نوښت پخه جريبه ځمکه يې درلوده . د بزگرۍ په څنګ کې يې موپترواني هم کوله . محمد سرور د يو «احدزي» کوچي زوی و ، چې لوی شو، نو په خپل همت يې ځمکه واخيستله . ډير پورې يې زده کړه ، واده يې وکړ او د اور زامنو خاوند شو . د محمد سرور کورنۍ هم لکېم د نورو کليوالو اسوده او پتمن ژوند تېراوه ، خو د «شر» کودتا دا اسودګي ډېر ژر په غمونو او ستمونو بدله کړه . د غوايي غوبل د ساده-زړيو کليوالو په زېږون کې اوله شکره پيدا کړل او بيا وېرې او وږتۍ غمونه او ژور غمونه .

د محمد سرور خان درېيم زوی سلطان محمد، چې د «کابل» د «عربي دارالعلوم» د نهم ټولګي زده کوونکی و ، د ۱۳۵۸ لمريز کال په «سرطان» کې بندي کړای شو ؛ د هغه بنديخانه د دې بزگرۍ او غريبې کورنۍ د تباهي آغاز و . د همدې کال په «جدي» کې روسانو په افغانستان

تېرې وکې او په کلیو- بانډو يې داسې قالان کړې کړې ، چې سپېواله جهاد^{۱۰} بله لار نه وه . د محمد سرور خان دوو زامنو "زېردست" (د رحمان بابا لېسې د يوولسم ټولگي زده کوونکي) او "محمد صبور" (د کابل د صنايعو لېسې فارغ) هم ټوپکونه غاړې ته واچول او د نيکونو په دود د جهاد او غزا مقدسو سنگرونو ته ووتل . دې دواړو وروڼو په "محمد آغه" کې د اخځنيز "محمد نعيم" د قوماندې لاندې جهاد کاوه . دوی د جهاد په وخت کې زموږ د دښمن په زړه ډېر نهر ورواړول او په آخر کې د ۱۳۵۹ کال په وروستيو ورځو- شپو کې د سور پوځ له لاسه شهيدان شول .

محمد سرور خان او څلورم زوی يې "عبدالقديم" چې دخپلو شهيدانو خبر واوريدو، نو د بدل اخيستلو او دهغوۍ د تشو سنگرونو د ډکولو دپاره د غزا ميدان ته رهي شول . پلار او زوی د جهاد په سنگرونو کې وو ، چې د ۱۳۶۰ کال د ثور د مياشتې يوه داسې ورځ راوړسيدله ، چې د کورنۍ پاتې غړي به يې هېڅکله هم هېره نه کړي .

په دې ورځ د روسانو قوه د "کټه سنک" پر کلي حمله کوي . د قوې سره پرچمي جاسوسان هم ملگري دي . چې کله څوک په رومان او پرچميان د محمد سرور خان پر کور ورننوځي ، د هغه کډې ته وايي : **قام مجاهدين زېږولي دي ؟** او له دې خبرې سره سم يې وژني . د دوی په کور کې په دې ورځ^{پدې ورځه} يوه مېلمه وه ، هغه وايي ، چې د مور له مرگه وروسته يې زامن ټوټل . "ميرويس" يوولس کلن و ، "الماس"

اته کلى و او «ذوالفقار» د پغڼو کالو و . د «ذوالفقار» تر وژلو
 د هغه ځينو قاتلانو وييلي وو، چې مرگ ښه دی په کار، خو نورو دا
 خبره رد کړې وه . د هغه د وژلو په وخت کې هغوى ويل، چې
 له ده نه هم مجاهد جوړېږي. د محمد سرور خان څلور مياشتينې لور
 «زهرة» د کوټې په يوه کښ کې پرته وه، هغې ته د چا نه و ورپام
 شوى، نو ځکه ژوندى پاتې شوه .

له دې غم لرلې پېښې دوه مياشتې وروسته محمد سرور خان
 په «سنکې نوشته» کې پرچميانو ونيو او د «خيرآباد» په دښته
 کې يې شهيد کړ . عبدالقدیم او زهره له ماماگانو سره پاکستان
 ته راغلل او سلطان محمد له دې ټولو پېښو نه ناخبره پل چرخي، په
 زندان کې شپې- ورځې تېرولې .

د ۱۳۶۳ کال په «میزان» کې سلطان محمد له بنده آزاد شو، خو
 کور يې ونه موندو او اعصاب يې گډوډ شول . پرچميانو په زوره
 عسکرې ته واستاوه . د «لغان» په مرکز کې وروسته له څو مياشتې
 عسکرې د تېښتې په فکر کې شو . د عسکرې له درېشې سره راووت
 او د يوه خوږ په غاړه- غاړه پر مخ ولاړ . په «عليشنگ» کې مجاهدينو
 ايسار کړ او پوښتنه يې ځنې وکړه :

- دلته څنگه راغلى يې ؟

- د روڼو اوبو په تمه راغلى يم .

مجاهدين پوه شول، چې سرې په سور کې نه دی، نو بيا يې

وپوښتو :

- د څه شي عادت لري ؟

- د تور چای عادت لرم .

وروسته بيا مريض سلطان محمد د نورو په مرسته هېواد ته راغی . د ماما په کور کې يې يو ورور وليد او يوه هم کوچنۍ خور زهره ، چې د تولد له ورځې راهيسې يې نه وه ليدلې . سلطان محمد چې عصبي تکليف وړلويدي و او د پښورونو او مور او پلار مرګ يې نه شوای منلی ، له ماما پوښتنه وکړه : « زموږ د کور وال چېرته دي ؟ » . ماما يې د ده د تسکين د پلار وويل : « په کراچي کې دي . او بيا سلطان محمد د لاس کراچي واخيسته . ويل به يې ، چې کراچي ته به مې خپله کراچي رسي . له هېواد ووت : ماما دوی يې څو شپې پسې گرځيدل . وروسته د يو کليسو ورځو پوليسو له پېښور راوست .

ماما يې د سلطان محمد د هېواد خيال ساتي . غولې چې خوري يې خپلګان محسوس نه کړي . خو سلطان محمد وايي چې ماته طفيلي ژوند خوند نه راګوي . دی هره ورځ خپله کراچي د غره بېخ ته بيايي ، له هغه ځايه تېرې کمپ ته راوړي او په دې ډول د ورځې پښه - شپږ کلدارې پيدا کوي . سلطان محمد دخپل ماما د کور ځي ته يوه سرلويځي کوټۍ جوړه کړې ده ، چې په هغې کې د شپې ويديري . ما په دې باره کې دهغه د ماما زوی ته وويل ، چې په دې يخڼه کې ولې هلته ويديري ؟ هغه ځواب راکړ ، چې موږ ډېر ورته وايي ، عذر و زاري ورته کوو ، خواست ورته کوو ، چې د باندې مه ويديري ، خو دی يې نه مني . دی وايي چې په بل کور کې خوب خوند نه راګوي . د ماما زوی يې زياته کړه : سلطان محمد

په يوه ورکه پسې گرځي - موږ يې په ورکه ښه پوهيږو، خو چاره نه شته هرڅه د خدای په لاس کې دي ؛ هغه يو ورځې منډې - رامنډې وهلې او آسمان ته يې کتل . پلار مې ځنې پوښتنه وکړه ، چې څه ته منډې وهلې او ولې آسمان ته ګوري ؟ هغه ځواب ورکړ چې برېښنا نيسم - برېښنا له ما ورکه شوې ده - دا رڼا ده او رڼا بايد بېرته ومومم .

د سلطان محمد کشر ورور عبدالقديم ، درې ورځې د هغه له پېښو راغلی و . هغه هلته په « خيبر » او « ټکنیکل » روغتونونو کې بسترو عبدالقديم ته وروسته له هغه ، چې ورور يې ليدلی او داميد دا مری يې هم شلیدلی دی ، د زړه مرض پيدا شوی دی . د هغه د زړه مرض په وروستيو مياشتو کې ډېر شوی دی . ماما يې د علاج دپاره پېښور ته بوولی و - ډاکټرانو څه دوا ورکړې ده او ورته وييلې دي ، چې پياده به ډېر نه گرځي ، واده به نه کوي او دوا به همېشه استعمالوي . ما د هغه د زړه درېا ته غوږ کېښودو - زړه يې د معمولي درېا په نسبت څو چنده زيات درېدو ، رڼا يې ټک ژېړ و او ډاکټرانو ورته واييلې دي ، چې ډېر سپک شی به هم نه اخلي .

زما ملګري ، چې د اولس کلن عبدالقديم حال وليد ، نو بېرته يې سلطان محمد ته مخ ورواړوه ويې ويل : د عبدالقديم او پغڅه کلنې زهري سرپرست ته يې ، ته بايد ځان ټکره کړې او ډېر غم ونه کړې ، ځکه دا دوه کسه تاته ګوري ، چې تا غمجن ويښي ، نو د دوی هم زړه وښويږي . سلطان محمد په ځواب کې وويل : نه ، زه خو ټکره

«یقیناً آنانکه نسبت بآیات خداوندی کفر میورزند و پیامبران را به ناحق می کشند و کسانی را از مردم به قتل میرسانند که به عدل امر می کنند (بنابر این اعمال) خیر ده ایشان را به عذاب دردناک، این گروه کسانی اند که اعمال شان در دنیا و آخرت حبط شد. نیست آنانرا از مددگاران (هیچ مددگاری)».

جزا گروه دیگری را چنین بیان می کند :

انما جزاء الذین یحاربون الله ورسوله ویسعون فی الارض فساداً ان یقتلوا او یصلبوا او تقطع ایدیهم وارجلهم من خلاف او ینفوا من الارض ، ذلک لهم جزای فی الدنیا و لهم فی الاخرة عذاب عظیم .

(مسوره المائده : ۳۳)

ترجمه :

«جزاین نیست کیفر آنانکه با خدا و پیامبرش میجنگند و سعی میورزند در زمین به قصد تبهکاری و فساد، آنست که کشته شوند و یا بدار آویخته شوند و یا دست و پای شان برخلاف هم بریده شود، یا از زمین رانده شوند، اینست رسولی آنان در دنیا و برای آنان در آخرت عذاب عظیم است» .

۱) آیه متذکره بکمال وضاحت از نصرت الهی به مؤمنان نوید میدهد. گویا آنانیکه در راه خدا بکمال ایمان ایستاده و آماده قربانی اند، نصرت الهی حتماً شامل حال شان شدنی است و باین تعبیر روشن بکلی واقع می گردد که جهاد اسلامی افغانستان و این سیلاب خون مؤمنان به شکست حتمی دشمنان می انجامد .

يم ، زه خو غم نه کوم - ځکه ماڅه نه دي ليدلي ، زما اوس هم
يعين نه راځي ، چې هغوی دې مړه وي ؛ نوز به ولې غمجن يم .
د سلطان محمد تر خبرې وروسته د هغوی د ماما له کوره راووت .
ماښام رالنډ و . زما ملگري وويل ، چې څوک شناخته سر معلم
شهيد شوی دی ، دهغه فاتحي ته به ورشو . موږ د نوموړي شهيد
کورته لنډ شوي وو ، چې د ماښام اذانونه وشول او دلته په پاکستان
کې د ورکړو مظلومانو کمپ په تيارو کې ونځېستل شو .
"آيا موږ به رڼا ومومو ؟" دا هغه سوال و ، چې کره شپه
مې په فکرونو او خوږونو کې بيا - بيا اوریدو .

له بنه خوا : عبدالقدیم ، زهره او سلطان محمد .

«خپلواکي»

«خپلواکي» د افغانستان د ليکوالو د ټولنې درې مياشتينې خپرونه ده، چې لومړۍ
گڼه يې په ۱۳۴۲م څلورنگي له چاپه راووته. دې ټولنې څه موده د ځه د افغانستان د اوسنيو
پېښو په اړه د «وفا» مجلې خپرول په انگليسي ژبه پيل کړل، خو «خپلواکي» په پښتو
او دري خپريږي او په افغاني ژبو لومړنۍ مجله ده، چې اساسي هدف يې د وطن د
اوسنيو حالاتو علمي او مستنده خپرنه ده.

زموږ د مقدس جهاد فرهنگي سنگر هر اړخيز کار ته اړتيا لري، يواځې
تبليغاتي او ادبي خپرونې (چې متأسفانه په دې برخو کې هم لازم کار نه
دی شوی) د اوسني سنگر نه شي پېچولی. د افغانستان خلک بايد د
خپل ځان، خپل جهاد او خپل د بنسټ له واقعيتونو څخه سم خبر شي
خود حقايقو په رڼا کې د بري لاره خطا نه کړي.

په سياسي، حربي او اجتماعي علومو کې متخصص افغانان د
جهاد په فرهنگي برخه کې ډېر ستر او اساسي کارونه کولی شي. د
(پاتې په ۵۷)

مشاعره ۶

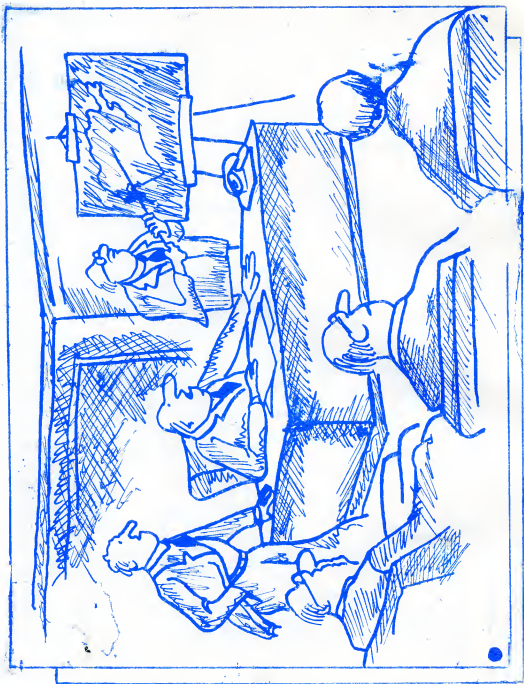
د مجاهدو افغاني ليکوالو او شاعرانو د ادبي جرگې څلورمه مشاعره
د ۱۳۶۴ کال د کب پر څلورمه نېټه په مرکزي اردو بورډ پېښور څانگه کې
وښووه.

د غونډه پر پاو کم درې بڼو د قرآن عظيم انشان د څو مبارکو
آياتونو په تلاوت سره پيل او تر ماښام مهال پورې يې ادامه درلوده. د مشاعره
په شروع کې د جرگې اناونس د مشاعرې د تدوير په مناسبت چې د ۱۳۵۸
کال د کب پر درېمه په کابل ښار کې زموږ د قهرمان ملت د سرښندنو ټپونه
ژوندي ثبوت نماځنه وه، يو مخکښده رڼا واچوله.

په دې مشاعره کې د شپږ دېرش تنو مهاجرو او انصارو شاعرانو
شعرونه قرائت شول.

د مشاعرې په پای کې ښاغلي سناور غلام نبي چکنوري، چې د دغې
ورځې د غونډې رياست ور په غاړه شوی و، په خپلې اختتاميه وينا کې د دا
شان غونډو په اهميت مفصله وينا وکړه او ضمناً يې د صوبه سرحد
د بادرلو شاعرانو له گټور څخه مننه وکړه او د دوی له همدردۍ ډک
شعرونه يې وستايل.

مشائیه روسی. و مباحث اخلاقیستان با شکست روبرو شدیم

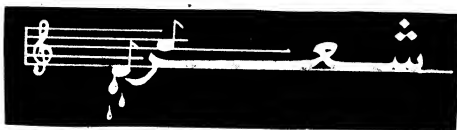

Monthly

SPEDE

بقیوم سال ۱۳۶۵
هجری شمسی

<div>جولای ۱۳۹۸</div> <div>شماره اول</div> <div>جولای</div> <div>۱۳۹۸</div> <table><tr><td>۱</td><td>۲</td><td>۳</td><td>۴</td><td>۵</td><td>۶</td><td>۷</td><td>۸</td><td>۹</td><td>۱۰</td><td>۱۱</td><td>۱۲</td></tr><tr><td>۱۳</td><td>۱۴</td><td>۱۵</td><td>۱۶</td><td>۱۷</td><td>۱۸</td><td>۱۹</td><td>۲۰</td><td>۲۱</td><td>۲۲</td><td>۲۳</td><td>۲۴</td></tr><tr><td>۲۵</td><td>۲۶</td><td>۲۷</td><td>۲۸</td><td>۲۹</td><td>۳۰</td><td>۳۱</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱						<div>سپتامبر ۱۳۹۸</div> <div>شماره دوم</div> <div>سپتامبر</div> <div>۱۳۹۸</div> <table><tr><td>۱</td><td>۲</td><td>۳</td><td>۴</td><td>۵</td><td>۶</td><td>۷</td><td>۸</td><td>۹</td><td>۱۰</td><td>۱۱</td><td>۱۲</td></tr><tr><td>۱۳</td><td>۱۴</td><td>۱۵</td><td>۱۶</td><td>۱۷</td><td>۱۸</td><td>۱۹</td><td>۲۰</td><td>۲۱</td><td>۲۲</td><td>۲۳</td><td>۲۴</td></tr><tr><td>۲۵</td><td>۲۶</td><td>۲۷</td><td>۲۸</td><td>۲۹</td><td>۳۰</td><td>۳۱</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱						<div>ژانویه ۱۳۹۹</div> <div>شماره سوم</div> <div>ژانویه</div> <div>۱۳۹۹</div> <table><tr><td>۱</td><td>۲</td><td>۳</td><td>۴</td><td>۵</td><td>۶</td><td>۷</td><td>۸</td><td>۹</td><td>۱۰</td><td>۱۱</td><td>۱۲</td></tr><tr><td>۱۳</td><td>۱۴</td><td>۱۵</td><td>۱۶</td><td>۱۷</td><td>۱۸</td><td>۱۹</td><td>۲۰</td><td>۲۱</td><td>۲۲</td><td>۲۳</td><td>۲۴</td></tr><tr><td>۲۵</td><td>۲۶</td><td>۲۷</td><td>۲۸</td><td>۲۹</td><td>۳۰</td><td>۳۱</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱						<div>مارس ۱۳۹۹</div> <div>شماره چهارم</div> <div>مارس</div> <div>۱۳۹۹</div> <table><tr><td>۱</td><td>۲</td><td>۳</td><td>۴</td><td>۵</td><td>۶</td><td>۷</td><td>۸</td><td>۹</td><td>۱۰</td><td>۱۱</td><td>۱۲</td></tr><tr><td>۱۳</td><td>۱۴</td><td>۱۵</td><td>۱۶</td><td>۱۷</td><td>۱۸</td><td>۱۹</td><td>۲۰</td><td>۲۱</td><td>۲۲</td><td>۲۳</td><td>۲۴</td></tr><tr><td>۲۵</td><td>۲۶</td><td>۲۷</td><td>۲۸</td><td>۲۹</td><td>۳۰</td><td>۳۱</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱					
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲																																																																																																																																								
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴																																																																																																																																								
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱																																																																																																																																													
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲																																																																																																																																								
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴																																																																																																																																								
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱																																																																																																																																													
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲																																																																																																																																								
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴																																																																																																																																								
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱																																																																																																																																													
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲																																																																																																																																								
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴																																																																																																																																								
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱																																																																																																																																													
<div>فروردین ۱۳۹۹</div> <div>شماره پنجم</div> <div>فروردین</div> <div>۱۳۹۹</div> <table><tr><td>۱</td><td>۲</td><td>۳</td><td>۴</td><td>۵</td><td>۶</td><td>۷</td><td>۸</td><td>۹</td><td>۱۰</td><td>۱۱</td><td>۱۲</td></tr><tr><td>۱۳</td><td>۱۴</td><td>۱۵</td><td>۱۶</td><td>۱۷</td><td>۱۸</td><td>۱۹</td><td>۲۰</td><td>۲۱</td><td>۲۲</td><td>۲۳</td><td>۲۴</td></tr><tr><td>۲۵</td><td>۲۶</td><td>۲۷</td><td>۲۸</td><td>۲۹</td><td>۳۰</td><td>۳۱</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱						<div>سپتامبر ۱۳۹۹</div> <div>شماره ششم</div> <div>سپتامبر</div> <div>۱۳۹۹</div> <table><tr><td>۱</td><td>۲</td><td>۳</td><td>۴</td><td>۵</td><td>۶</td><td>۷</td><td>۸</td><td>۹</td><td>۱۰</td><td>۱۱</td><td>۱۲</td></tr><tr><td>۱۳</td><td>۱۴</td><td>۱۵</td><td>۱۶</td><td>۱۷</td><td>۱۸</td><td>۱۹</td><td>۲۰</td><td>۲۱</td><td>۲۲</td><td>۲۳</td><td>۲۴</td></tr><tr><td>۲۵</td><td>۲۶</td><td>۲۷</td><td>۲۸</td><td>۲۹</td><td>۳۰</td><td>۳۱</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱						<div>ژانویه ۱۴۰۰</div> <div>شماره هفتم</div> <div>ژانویه</div> <div>۱۴۰۰</div> <table><tr><td>۱</td><td>۲</td><td>۳</td><td>۴</td><td>۵</td><td>۶</td><td>۷</td><td>۸</td><td>۹</td><td>۱۰</td><td>۱۱</td><td>۱۲</td></tr><tr><td>۱۳</td><td>۱۴</td><td>۱۵</td><td>۱۶</td><td>۱۷</td><td>۱۸</td><td>۱۹</td><td>۲۰</td><td>۲۱</td><td>۲۲</td><td>۲۳</td><td>۲۴</td></tr><tr><td>۲۵</td><td>۲۶</td><td>۲۷</td><td>۲۸</td><td>۲۹</td><td>۳۰</td><td>۳۱</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱						<div>مارس ۱۴۰۰</div> <div>شماره هشتم</div> <div>مارس</div> <div>۱۴۰۰</div> <table><tr><td>۱</td><td>۲</td><td>۳</td><td>۴</td><td>۵</td><td>۶</td><td>۷</td><td>۸</td><td>۹</td><td>۱۰</td><td>۱۱</td><td>۱۲</td></tr><tr><td>۱۳</td><td>۱۴</td><td>۱۵</td><td>۱۶</td><td>۱۷</td><td>۱۸</td><td>۱۹</td><td>۲۰</td><td>۲۱</td><td>۲۲</td><td>۲۳</td><td>۲۴</td></tr><tr><td>۲۵</td><td>۲۶</td><td>۲۷</td><td>۲۸</td><td>۲۹</td><td>۳۰</td><td>۳۱</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱					
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲																																																																																																																																								
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴																																																																																																																																								
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱																																																																																																																																													
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲																																																																																																																																								
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴																																																																																																																																								
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱																																																																																																																																													
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲																																																																																																																																								
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴																																																																																																																																								
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱																																																																																																																																													
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲																																																																																																																																								
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴																																																																																																																																								
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱																																																																																																																																													
<div>فروردین ۱۴۰۰</div> <div>شماره نهم</div> <div>فروردین</div> <div>۱۴۰۰</div> <table><tr><td>۱</td><td>۲</td><td>۳</td><td>۴</td><td>۵</td><td>۶</td><td>۷</td><td>۸</td><td>۹</td><td>۱۰</td><td>۱۱</td><td>۱۲</td></tr><tr><td>۱۳</td><td>۱۴</td><td>۱۵</td><td>۱۶</td><td>۱۷</td><td>۱۸</td><td>۱۹</td><td>۲۰</td><td>۲۱</td><td>۲۲</td><td>۲۳</td><td>۲۴</td></tr><tr><td>۲۵</td><td>۲۶</td><td>۲۷</td><td>۲۸</td><td>۲۹</td><td>۳۰</td><td>۳۱</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱						<div>سپتامبر ۱۴۰۰</div> <div>شماره دهم</div> <div>سپتامبر</div> <div>۱۴۰۰</div> <table><tr><td>۱</td><td>۲</td><td>۳</td><td>۴</td><td>۵</td><td>۶</td><td>۷</td><td>۸</td><td>۹</td><td>۱۰</td><td>۱۱</td><td>۱۲</td></tr><tr><td>۱۳</td><td>۱۴</td><td>۱۵</td><td>۱۶</td><td>۱۷</td><td>۱۸</td><td>۱۹</td><td>۲۰</td><td>۲۱</td><td>۲۲</td><td>۲۳</td><td>۲۴</td></tr><tr><td>۲۵</td><td>۲۶</td><td>۲۷</td><td>۲۸</td><td>۲۹</td><td>۳۰</td><td>۳۱</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱						<div>ژانویه ۱۴۰۱</div> <div>شماره یازدهم</div> <div>ژانویه</div> <div>۱۴۰۱</div> <table><tr><td>۱</td><td>۲</td><td>۳</td><td>۴</td><td>۵</td><td>۶</td><td>۷</td><td>۸</td><td>۹</td><td>۱۰</td><td>۱۱</td><td>۱۲</td></tr><tr><td>۱۳</td><td>۱۴</td><td>۱۵</td><td>۱۶</td><td>۱۷</td><td>۱۸</td><td>۱۹</td><td>۲۰</td><td>۲۱</td><td>۲۲</td><td>۲۳</td><td>۲۴</td></tr><tr><td>۲۵</td><td>۲۶</td><td>۲۷</td><td>۲۸</td><td>۲۹</td><td>۳۰</td><td>۳۱</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱						<div>مارس ۱۴۰۱</div> <div>شماره بیستم</div> <div>مارس</div> <div>۱۴۰۱</div> <table><tr><td>۱</td><td>۲</td><td>۳</td><td>۴</td><td>۵</td><td>۶</td><td>۷</td><td>۸</td><td>۹</td><td>۱۰</td><td>۱۱</td><td>۱۲</td></tr><tr><td>۱۳</td><td>۱۴</td><td>۱۵</td><td>۱۶</td><td>۱۷</td><td>۱۸</td><td>۱۹</td><td>۲۰</td><td>۲۱</td><td>۲۲</td><td>۲۳</td><td>۲۴</td></tr><tr><td>۲۵</td><td>۲۶</td><td>۲۷</td><td>۲۸</td><td>۲۹</td><td>۳۰</td><td>۳۱</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱					
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲																																																																																																																																								
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴																																																																																																																																								
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱																																																																																																																																													
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲																																																																																																																																								
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴																																																																																																																																								
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱																																																																																																																																													
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲																																																																																																																																								
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴																																																																																																																																								
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱																																																																																																																																													
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲																																																																																																																																								
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴																																																																																																																																								
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱																																																																																																																																													

ډاکټر اقبال فنا

شفق رنگه لارې

ډاکټر اقبال فنا د ښاغلي منورالدين خان خټک کره
اته ويشت کاله پخوا په «لارې» کې زېږيدلى . دوى په کابل -
پوهنتون کې د طب پوهنځي لوستى . د ۱۹۸۵ کال په نومبر
کې وروسته له هغه چې تعليم يې پای ته ورساوه ، صوبه -
مرحد ته راستون شو . ښاغلى فنا وايي ، چې «کابل ته
سوشلسټ ولاړم ، خو هلته مې رومي بربريت د نژدې
څخه وليده او اوس د يو کلک مسلمان په صفت د سره
استعار د ښښ يم » .

ښاغلى فنا له خپلې پېشې څخه علاوه په ادبياتو
تاريخ ، سياسي علومو او ژبې پوهنه کې هم د ښې مطالعې
خاوند دى . د ښاغلى فنا شاعري ډېره رنگينه ده .
خپل تند احساس او د سوي زړه فرياد په ادبي ګانو او

بنکلو استعارو کې رانغاړي او بنکلي ادبي گېلې ترې جوړوي.
دوی لاندیني شعر د اته-پنځوسم کال د حوت
د درېمې نېټې د قیام نه درې ورځې وروسته، د همدې
پېښو د اثر لاندې لیکلی دی :

اداره

زړگيه! پام، دلته په هره لار کې دام دی گوري
دا مستمکر کلی، په دې هکله، بدنام دی گوري

ته راسه چېرته د مینې په تور نه شې ککړې
ما نه به لرې-لرې ځي، په مالزما دی گوري

دا شفق ريگه لارې ځي، د ککړو محل ته
نن د رڼا د لارو دغه مرام دی گوري

زما په زړه کې، د ارمان تېغیو سر مه وه
نه د ورو- ورو غوتیو قتل عام دی گوري

گوري په سر د سنگینونو د «فنا» کپړې!
دلته د حق د پرستارو د انجام دی گوري

۱۳۵۸، ۱۲، ۶، کابل

داغ تمنا

به خون آغشته شد گل های صحرا این چه نوروز است؟
نرفت از قلب ما داغ تمنا این چه نوروز است؟
نشاید آتشتستان وطن سرد از سر شك ما
زبان شعله دارد موج دریا ، این چه نوروز است؟
سراسر سینه ها سرها به جام هفت سین اندر
چی می ریزد فلک در ساغر ما ، این چه نوروز است؟
ز گل های چمن پرسید عصیان تگرگ امروز
بساط سبز شد ، خارگف پا ، این چه نوروز است؟
خدا را باغبان گلدسته های اشک و خون می بر
که دارم گله ای از گلشن آزاد ، این چه نوروز است؟
سپند مجمر غم تا کجا باشم چرا باشم ؟؟
نمی خندد دگر گلزار معنا ، این چه نوروز است؟
چمن پای دویدن خواهد و گلشن خرامیدن
خیال و هم دارد رنگ فردا ، این چه نوروز است؟
اگر «رافق» بنیم باغ و برگ میمنم دیگر
به خار و خس بخوام چشم بینا ، این چه نوروز است؟

امان الله نصرت

مه راځه سپرليہ !

بل مې په وطن کې هرې خواته ، سره اوږونه دي
مه راځه سپرليہ ! د سرو وینو سیلابونه دي

دلته شنې جنګې او هم باغچې د گلوشارې دي
وګوره په وینو باندې سرې دولن غاړې دي
څه به کړم سپرليہ ؟ ستا د مټکو موغالتونه زه
بنګلې سرورې مې په اور سپوې او وځارې دي
نه شته خوشالي ؛ ماتم او ویر دی هم غمونه دي
مه راځه سپرليہ ! د سرو وینو سیلابونه دي

نه شته دی وړې د کلو، بوی د تودو ویس نو دی
 دلته خو سپرلي نه دی، موسم د سرو اورونو دی
 دلته قافلي د شهیدانو هره خوا وینم
 جوړ پر موږ قیامت د سرو لېوانو د مرکونو دی
 دلته ژپاکانې، وایلا ده او آهونه دي
 مه راجه سپرلي! د سرو وینو سیلابونه دي

اوښکې او وپرونه دي، په شونډو کې خندا نه شته
 سرې وینې بهیري د کلونو تماشا نه شته
 ښکلې سردرې مو په بارونو سوځیدلي دي
 زړونه په اور سوي، د خوښۍ هېڅ تمنا نه شته
 څیرې په اغزو د بېلابندو مین زړونه دي
 مه راجه سپرلي! د سرو وینو سیلابونه دي

نن خو د "کابل" ښارګوټي د تپوسانو مشوې
 راغلل تور کارغان، باغچې خالي له شنو وتیانو شوې
 خاورې شول کلونه، سرې غوټې هم رژیدلي دي
 غوټې په چمن کې نن سینې د بوراکانو شوې
 بلې سرې لمبې دي، د روسانو تاراکونه دي
 مه راجه سپرلي! د سرو وینو سیلابونه دي

زاتې په هوا کې له هيبت څخه ستومانې شوې
 زړې دې سترگې د سپردو لور ته روانې شوې
 وگوره شپونکي ته، په شپېلو کې د غم ویر کوي
 راغلل تور خړيان د رڼو بڼکې څرکاه وړانې شوې
 نه شته خوږ نسيم، نن د شمال ترڅه بادونه دي
 مه راځه سپرليہ! د سرو وينو سيلابونه دي

لاړ شه لبې سنگر ته، د سرو دزو نيران وگوره
 ظلم دی - وحشت دی، د سرو وينو باران وگوره
 ډېر تمکي ځوانان، ژوندی په خاورو کې ښخ شوي دي
 وينو کې لت - پټ د کربلا ماشومان وگوره
 جوړ په سمه - غر د کمونيزم توپانوسنه دي
 مه راځه سپرليہ! د سرو وينو سيلابونه دي

نه شته هغه خلک چې بسوز کې جنده لکه کړي
 نه شته هغه پېغلې چې له گلولو لمن ډکه کړي
 خلک به د نارنج او "ارغوان" مېلونه وستايني
 څوک به په پهاوه او "گل غونډۍ" کې مېوې څکه کړي
 نغبتې په ايدرو کې، د گل پېغلو سره مخونه دي
 مه راځه سپرليہ! د سرو وينو سيلابونه دي

څوك په د "سپين غر" په سردرو باندې گذر وکړ؟
 څوك به "هندوکش" او "د نړۍ بام" ته نظر وکړي؟
 څوك به "مېترلام" ته د سپرلي په وياړ سفر وکړي؟
 څوك به "نداره" د "درونځي" او "ماهيپر" وکړي
 سره زمونږ په وينو د وطن په ټکلي ښارونه دي
 مه راځه سپرلي! د سرو وينو سيلابونه دي

مونږ د وطن ناوې ته شين شال داږدي غواړو
 ختې تورې شپې د بلواکۍ او بې واکۍ غواړو
 مونږ خواي سپرلي! ستا راتلو ته خوښيږ نه شو
 مونږ رنگين سپرلي د حریت او خپلواکۍ غواړو
 يو خوا توپ او ټانک، بل خوا تش لاسي اولمونه دي
 مه راځه سپرلي! د سرو وينو سيلابونه دي

مونږ په تش لاسونو، لوی غدار په گوندو کړي دي
 وگوره اولس ي استعار په گوندو کړي دي
 ختم به نړۍ کې لېشيزم او مارکسيزم، کړي
 نن چې افغانانو سور ښامار په گوندو کړي دي
 لاس کې مونږولي قربانۍ ته، خپل سرونه دي
 مه راځه سپرلي! د سرو وينو سيلابونه دي

راځه شي سپرلي، سپېره خزان په تېريدو ښکاري
 ختمې به تيارې شي، اوس سپېدې په چاويډ بڼکاري
 هسکه به سپوږمې شي، تورې شپې په خامديدو ښکاري
 وگورئ. آمو، کې سره لېوان په ډوبيدو ښکاري
 جوړ پر دښمنانو هر سنگر کې غورزنگونه دي
 مه راځه سپرليه! د سرو وينو سيلابونه دي

راځه شي سپرلي، په سروروسانو به مور بوره شي
 سره وحشي پوځونه به نور، تېښتې ته مجبوره شي
 پاټې به د لاس ولسي ميدان کې له هر سوره شي
 غوڅ به يې سرونه، د مومن اولس په توره شي
 جناح ته راوتلي، د اسلام غيور پوځونه دي
 مه راځه سپرليه د سرو وينو سيلابونه دي

سړې غوټې به وځاندي په شاپو به بهار راشي
 لمر د آزادۍ به وي، ولن ته به سهار راشي
 بيا به خپل چمن ته بېلابل کتار - کتار راشي
 جوړبه پرلي شي، په رښتيا به د ژوند وار راشي
 خپرکه نن، دمرتې! غم نه ډلک ترخه وختونه دي
 مه راځه سپرليه! د سرو وينو سيلابونه دي

عبدالمتین تکیں

ای دنگ ددگرخوانه !

ای بچوری د افغانه !
ای دنگ د دگرخوانه !
پهلوان مرد میدانه !
چی تنګې دې خطا نه کړي
چی ترخې دې خطا نه کړي
تورې شپې دې خطا نه کړي
سړې شیبې دې خطا نه کړي
نور تمونه کړه روښانه
ای دنگ د دگرخوانه !
ای بچوری د افغانه !

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سیدی

دوہیم کال ، اتمہ کٹہ ، ۱۳۶۴ ش-۵ ، د کب ۲۰ مہ

د ۱۹۸۶ کال د مارچ ۱۱ مہ

چلوونکی :
محمد صدیق پسرلی

زموږ پته :

G.P.O
P.O. BOX NO 665
PESHAWAR
PAKISTAN

سره پوځونه د روسانو
 د انسان د دښمنانو
 تارو مار په خپل همت کړه
 د «بابا» بیړغ اوچت کړه
 ابدالي برم پیدا کړه
 دا پرېشانه شپې سبا کړه
 اېشیا خلاصه کړه بلانه
 ای د ننگ د ډگر ځوانه!
 پهلوان مرد میدان!
 ای بچوړي د افغانه!

د دښمن توپ او ټینکونه
 د دښمن درانه بمونه
 ماشینګري - راکټونه
 په شیبه - شیبه ظلمونه
 ورته تندر د آسمان شه
 نومیالی د ټول جهان شه
 بری یوسه له جهان
 ای د ننگ د ډگر ځوانه!
 پهلوان مرد میدان!
 ای بچوړي د افغانه!

«گورباچوف» په لرزیدو کړه
 سره ماته په نړیدو کړه
 غلامان په ژریدو کړه
 توره شپه په خلاصیدو کړه
 سپین سحر شه - سپین سبا شه
 قوریالی خوی د بابا شه
 وروسته نه شي له میدان
 ای د ننگ د ډگر خوانه!
 پهلوان مرد میدان
 ای بچوړی د افغانه!

د (۱۰۰) مخ پاتی :

پوی دی، خو اوس او به له ورځه تېرې دي . د مجاهدينو همت او
 سرلانی د هغه نه وار خطا لېوه جوړ کړې دی، چې نه په مخکې تلې شي
 او نه په وروسته .
 په افغانستان کې اسلامي انقلاب ډېر ژر که خیر وي راتلونکی
 دی او دا حقیقت د دې خبرې واقع ثبوت دی، چې په سوونو افغاني عسکر
 روزانه د مجاهدينو سره شاملېږي .
 د حالاتو په طوفان کې د لاهو شوي ببرک په خوله اوس مړ
 دا یوه نعره ده، چې :

پرېږده، چې خپل سیلاب ې یوې
 په لامبورن جانان به ډېره نازیدمه !

د شهيد مرګ

ځوان شاعر ښاغلی بهرام - زخمي د ښاغلي محمد الله خان کره په کال ۱۹۵۹ د مارچ په ۲۶ مه زېږيدلی. په خټه يوسفزي او د ملکند "اېجنسي" د جولګرام ډېرې د کلي اوسيدونکوی چېرته چې مشهور شاعر "عظيم - سواقي" سترګې غړولي وې. زخمي غورلس جوماته د ملکند په اېجنسي کې لوستي او من - سبا د "اېم، ای" ازموينې ته تيارۍ نيسي .

د ښاغلي زخمي طبعه روانه او احساساتي يې د قدر وې دي. په نظم او په نثر دواړو کې ښې فن پارې لري، مستقبل يې روڼ ښکاري. لاندیني شعر يې کړاڼو لوستونکو ته د نمونې په توګه وړاندې کوو؛ هيله ده چې له موږ سره خپله قلبي رابطه ټينګه وساتي .

اداره

مه وايئ چې مړه دي، مومنان لا چا وژلي دي ؟
نه مري په مرګ نه مري، شهيدان لا چا وژلي دي ؟

منه د کثرت د نظرونو نه پناه شي، خسو:
دا د حق د شمې پټکان لا چا وژلي دي؟

پټ شول د کثرت نه د وحدت په نقابونو کې
عشق کې په داو شوي د یزدان لا چا وژلي دي؟

مړي د شهادت نه یې، دوام د زندگۍ وموند
چاویل چې مړه دي، افغانان لا چا وژلي دي؟

څښلې یې پیالې چې د عرفان په میگو کې دي
مینه کې غمور، دا سرمستان لا چا وژلي دي؟

لکه که به یې سترگې زموږ، توان د لیدو نه لرې؟
خدا یې و نازولي د سبهان لا چا وژلي دي؟

تل به د «زخمی» د تخیل بازونه الوحي
ای د وطن باده! شاعران لا چا وژلي دي؟

محمد انور - الفت

شاعری ته خطاب

ښاغلی محمد انور - الفت په کال ۱۹۵۴ کې د ښاغلي میرزاخان
کره زېږیدلی، په خټه خټک دی، په «لاچي» کې اوسېږي
دنده يې معلمي ده. د پښتو ادبي ټولنې لاچي بنسټ اېښوونکی
رکن دی. نظم او نثر دواړه ليکي. لاندینی اوچت نظم
يې، چې په پردو دوکه شویو ادیبانو ته متوجه دی، د
افغانستان د پېښو په اړه ویلی:

اداره

پوند تقلید د زمانې نه روگردان شه
هغه ذوق د اجتهاد خان کې پیدا کړه
د خزان وچېرې اګونو ته سپړلی شه
په روښان فکوریا درسته دنیا کړه

دا منم د زماڼي د مزاج باب کې
باریک بین، روشن ضمیر، فطرت شناس یې
خو دا څه کرم چې دخپل ذات نه منکر یې ؟
وېی- تېری دا غیارو د شاباس یې

د اقوامو د وحدت په بند کې کیږه
د وحدت انساني علمبردار شه
د توحید قوت پیدا کړه په خپل ځان کې
د احمد (ملی علیهم السلام) سپېڅلي دین باندې تشار شه

د خود ساخته قومیت د عویداران دې
د تیارو د اهریمن بورجل کې اوسي
د «خوشال» په ننګ مین وفاداران دې
د «لېنن» د نظریې بورجل کې اوسي

شوه معلومه د اخلاص ځنې خالي ده
دا وینا ستا چې اسلام- پښتو یوشان دي
لږ خو خپلې نظریې ته نظر وکړه
چې یې ظلم ته آسمان- ځمکه حیران دي

د "آدن" د بت گری په خول کې مسته !
 لږې وغږوه سترگې په جهان کې
 د "سامري" د ساحري پخه مریده !
 د اسلافو اقدار راوړه په ځان کې

که بیا نه انو د احساس سترگې پندې کړه
 استقبال د هر یو زاغ کړه په چمن کې
 حقیقت نه سترگې پټې کړه ویده شنه
 د سامراج د شیطاني منکر لمن کې

بیا خوږه ته تیلی ورکړه چې ایږ شي
 بیا خادم د شیطانانو مدام اوسه
 د "ماسکو" او "کریملین" بدلي وایه
 په درشل د فرعونانو مدام اوسه

په نازکو احساساتو دې بار نه ږدم
 ستا عظمت - ستا شرافت دنیا کې غواړم
 د صفا - صفا اظهار مطلب مې دا دی
 مثالي دې شخصیت دنیا کې غواړم

آزادی عزیز !

آزادی عزیز، ای رحمت خدا !
ای عظمت حیات و شکوه زمانه ها !
ای خواهش بجا !
بهر تو جان سپردن و مردن شهادت است
بهر تو از حیات گذشتن مصافحت است
جان را فدای حفظ تو کردن مروت است
خون ریختن براه تو فخر و صداقت است
آزادی عزیز، ای خواهش بجا !

* * *

آزادی عزیز، ای خواهش بجا !
بی تو زبان خموش و سخن بی لطافت است
شعر و سرود و نغمه و چنگ و ریاب و بی
بی تو حزن و ساز و نوا بی ظرافت است
بی تو جهان فیرده و هستی شقاوت است
آزادی عزیز، ای خواهش بجا !

* * *

آزادی عزیز! ای خواهش بجا !
هرجا و هرکجا، شور و نوای تست
پرواز و پرزدن همه بهر بقای تست
برخاستن فئادن و مردن برای تست
کج قفس به گوشه زندان، ندای تست
پنهان و آشکار همه جا، های- های تست
آزادی عزیز! ای خواهش بجا !

* * *

آزادی عزیز! ای خواهش بجا !
بی تو نه زندگی است، نه فقر و نه آبرو
بی تو نه لذت است، نه هستی و رنگ و بو
بی تو زمان غم است
هستی به ماتم است
انسان گیاه هرزه و بی شان و عظمت است
دنیا به کام اهریمنان سنگر است
وفاق و برادری
عدل و برابری
عز و محاببت و غرور و وقار ما
پامال می شود گس از کف دهیم ترا
آزادی عزیز! ای خواهش بجا !
اینست شعار ما :
آزادی یا که مرگ !

سعید-رہبر

ساقی نہ

بناغلی سعید-رہبر پہ کال ۱۹۵۷ کی زہریدلی دی۔
دندہ یی معلمی ده ، خو د ادب سره مینې په خلکو کی د
بنه شاعر په نوم مشهور کری . رہبر صاحب د ادب د
خدمت په لړ کې ، نن- سبا د "پښتو ادبی ټولنې لاجی" کثر
سکرتر دی . نظم او غزل دواړه لیکي او بنه یی لیکي
خو کله چې د افغانانو ویرجن حال د ده په زړه لاس وځي
نو د ساقی ته په خپل در دوندگی نظم یی د استعار-
د بنمنه ادب غوره نمونه شي .

اداره

د صہبا پیالی دې نہ څښم ، ساقی یوسه !
داسې وخت کې ، کله زه څښم ، ساقی یوسه !
هره لار چې د نړۍ په وینو سره ده
دې حالاتو کې به څه څښم ، ساقی یوسه !

فهرست

شماره	مضمون	لیکوال	نخ
۱	تفسیری از آیات ...	-	۲
۲	شفق رنگه لاری	اقبال فنا	۱۱
۳	داع تمننا	رافق	۱۳
۴	مهرآخته سپرلیه !	نصرت	۱۴
۵	ای دتیاک ددگس ...	تسکین	۱۹
۶	د شهید مرگه	بهرام زخمی	۲۲
۷	شاعریه ...	محمد انور الفت	۲۴
۸	آزادی عزیز	بیلا ملکه تیوری	۲۷
۹	ساقی نه !	سعید رهبر	۲۹
۱۰	راز	غضنفر	۳۳
۱۱	خو اوبه تر ...	پردیس	۳۹
۱۲	خو پله آرد	محمد صمیم عزیزی	۴۴
۱۳	مرگی خو بنه دی پرده پوچی دی	عصمت قانع	۵۴
۱۴	نصیب	نصرت	۶۱
۱۵	مور خنی نه ...	اسدالله زلمی	۶۵
۱۶	ته بختور بی !	ساهر	۶۸
۱۷	اختر که عاشورا ؟	عزوال	۷۴
۱۸	سربلزان روسی و بیماری دماغ	پرخاش احدی	۷۹
۱۹	راه بسوی فردا	نشتومان	۸۳
۲۰	راسوه وژرل	بارکزی	۸۴
۲۱	لنای	-	۸۵
۲۲	پنبه یانی	فوز	۹۰
۲۳	چی بهار شی	پسری	۹۲
۲۴	سال امید	الف - ری	۹۷
۲۵	د خیال مرغلری	زخمی	۹۹
۲۶	آیا لپو پنبی لری ؟	پاسنی	۱۰۱
۲۷	په رنپاسی لا ورک	غضنفر	۱۰۳
۲۸	خیلواکی	اداره	۱۱۱
۲۹	مشاعره	-	۱۱۳
	طرح پستی	روحانی	۳

په هرات او کندهار کې چې ماتم وي
د «باگرام» د ميخاني رنځپيښه څه کړم ؟
«ننگرهار» کې چې د زهرو دور عام وي
نوساقي ! ستا د بادي شيريني څه کړم ؟

چې «هلمند» کې خو پټکې وي د وينو
«اباسين» د پښتونخوا ستايلي نه شم
چې افغان څتې منگولې تورو غرو کې
سړې منگولې د اشنا ستايلي نه شم

د «کابل» بالاحصار چې جوړ مقل وي
نو «حصار» د پېښور ته وزگار نه يم
«بدخشان» چې د بارودو لوگو تور کړو
د ننگر څوکو د «خيبر» ته وزگار نه يم

په «غزني» چې د غمونو توره شپه وي
چې نضايي په حسرت ستورو ته گوري
په خمار د چا د نياز څنگه مخمور شم ؟
غليمان چې د «محمود» په ځلي شوي

چي پيغام د افغاني بابا وينه خوري
 په بياض باندې غزل څنگه رقم گهرم ؟
 چي په گور د " ابدالي " کي کربلا ده
 د نشاط و صوته څنگه زړگي سم گهرم !

افغاني پېغله چي وينه سرتوري
 بنکلي شال د پښتني مې زخمي پاري
 د " کاغان " په نظارو کي څنگه ډوب شم ؟
 ورشو کافي د " پغان " چي وچي بنکاري

چي گور د رې شوې کنډو " جلال آباد " کي
 نندارې د " جلاله " راته سور اور شوې
 په دې داسې وخت کي تحنوته وزگار نه يم
 په مظلوم چي د ظالم ناشوني زور شوې

اشتها باندې به خير وي ، کافي کېږم
 خوضير په ځولنو تړلي نه شم
 په محفل چي د اغيارو باد لگيږي
 تر هغي پکي يو گوت کولی نه شم

حکمه قولی پیمانی توتی- توتی کره
توی کره می، د می نوشی وختونه نه دی
د خلمو وینې جذبی تری ویدی نه شی
ساقی دا د بی هوشی وختونه نه دی

چی یې وخت شی بیا به خپله درته وایم
بیا راوړه که پیمانی وی- که جامونه
په خوبلت د ژوندانه چی نه پوهیږو
زه به څه کره د میو خوب لتونه

بس دوعا کوه، په خوند چی د ژوند پوی شو
نوا ساقی! بیا به د میو په خوند پوی شو

خدا آن ملتی را سروری داد
که تقدیرش بخوش بنوشت

به آن ملت سروکاری ندارد
که دهقانش برای دیگران کشت

«علامه اقبال»

اسدالله - غضنفر

راز

ما دوه مياشتې د مخه جهاد پيل كړى و . په تېرو دوو مياشتو كې دا لومړى ورځ وه ، چې له مركزه د باندې ، هغه هم په يواځې ځان وظيفه راسپارل كيده .

زه د مجاهدينو له مركزه څلور كيلومتره ليرې پيره ولاړوم قوماندان راته ويلي وو ، چې د سړك څارنه به كوي او كه دې پر هر چا شك راغى ، تالاشي يې اخله ، ځكه اولزه ده ، چې لويه قوه راځي .

د پيرې په لومړيو شيبو كې پوه شوم ، چې ډېر مشكل كار ته مې غاړه ايښې ده . كه به هر څوك د لارې پر سر تېرېدل ، نو ما به د شك په نظر ورته كتل . د يوه - نيم لاروي په برخه كې به مې شك ډېر شو ، خو د تالاشي جرات به راسره نه و . په زړه كې به راتېره شوه ، چې يه سړي به ورته نه وي ، هسې به درېونې وځاندي . حقيقت دا دى ، چې په خپله سیه كې تالاشي اخيستل ډېر كړانه خبره ده ؛ ما په دې ورځ داسې كسان هم وليدل ، چې ښه غوړه

پوښتنه به یې راسره وکړه، خو ما به نه پېژندل.

ما تر غرمې پورې د هیچا تلاشي وانه خيستله، خو د زړه
ستړيا پوره ستړي کړې وم. غزمه مهال د خلکو تلو و راتلو کم
شو. د سړک یوې ډېرې ته په ډېره کښېناستم او په زړه کې مې
وویل، چې زه او دا کار خو ډېر سره لیرې یو.

هلهکه!
ما لا ساه نه وه سمه کړې، چې دا غږ مې واوریږدو: «وا
جهاډ یې؟» ما سر رااوچت کړ. د آواز خاوند یو سپین بېړی
ملنک و، چې زما لورته را نژدې کیده. زه ورولاې شوم، پور
مې ورسره وکړه او پوه مې کړ، چې جهاډ یم. ملنک راته وویل:
زویه! زه له بغلان راغلی یم، خوشه تانکه راروان دي، دځان
چاره کوئ! یوې خواته غلې شئ! ما له ملنک نه د قوې په باب
نورې پوښتنې وکړې، خو هغه ته اضافه معلومات نه و.

په داسې حساس وخت کې راته د سړک پرېښودل نامناسبه
ښکاره شول، نو ملنک ته مې وویل، چې که دا خبر زموږ مرکز
ته ورسوي، ډېر به درځنه خوشاله شو، ځکه زه مجبور یم دلته
پاتې شم او بل څوک نه شته، چې وې لېږم.

ملنک وویل: په دواړو سترگو، د جهاډینو خدمت به

ولې نه کوو!

ما ملنک ته د مرکز لاره وروښوده او هغه راڅخه رهي شو.
ملنک به لا شل-ډېرش کاله نه و لیرې شوی، چې زه پسې ورغلم
د تلاشي اجازه مې حې وغوښته. ملنک په داسې انداز دوه-درې

خله راته کوز- پاس وکتل، چې په خپله خبره ښه پښېانه وم، خواوس شوی کار و، حقیقت مې ورته ووايه، چې ملنک ماما! خوا به نه بدوي ماته قوماندان امر کړی، چې هر ناپېژندویه مرکز ته رالېږې، تالاشي يې اخله. زه ښه پوهېږم، چې ته خپل سړي يې، خو که قوماندان خبر شي چې زه تالاشي نه اخلم- سخته خوا بدوي.

ملنک په قهر شو، په تنده لهجه يې راته وويل: ښه، ډېرې خبرې مه کړه، تالاشي دې ژر- ژر اخله، په سر لمر کې مې مه ايساروه. ما په خپل عمر کې د لومړي ځل د پاره تالاشي اخيستله. د تالاشي په وخت کې مې د سړي له جېبه د شفو په څېر ليکلې ليکنې لاس ته راوړې سپين بړي زما د سوالونو په ځواب کې وويل، چې دا پاڼې په بغلان کې څو تنو مجاهدو راکړې او قسم يې راکړی، چې نه به موږ چاته وربښي او نه هم هغه کسان چې دا پاڼې ورپاړم.

د سپين بړي ملنک خبرو قانع نه کړم. ملنک مې له ځان سره معطل کړ، چې څوک شناخته راپيدا شي او له «شفر» سره يې مرکز ته ولېږم. په دې منځ کې ملنک راته وويل: زه به د سيلن په غاړه اودس وکړم. ما ويل: ښه به شي.

ملنک له ما څخه شل- پنځه ويشت متره ليرې د سيلن په غاړه اوداسه ته کښېناست. څو څه شيبه وروسته يې د درياب منځ ته توپ کړل او بلې غاړې ته يې د رسيدلو د پاره لکه تکرې لامبوزن لامبو وهله. زه وارخطا شوم. له څه ترديدې وروسته مې د توپک خوله ورواړوله، درې ډزه مې باندې وکړل. هغه اولک د اوبو لاندې شو او

بیا یی جسد د دریاب خپو په اوږو کڼي . شاوخوا مې وکتل په دره کې هیڅوک هم نه ښکاردل .

خو دقتي مې اوږو ته کتل . له خپو او اوږو ډکړه راپیدا شوه مخ مې ځنې ولړاوه . غږ هم سمهجن او وهمناک ښکاريده . کړمې ښي ډېره وه ، خو زما په زړه مخ ننوتی و . رښه دیدم . لس - پخلس دقتي په ځان نه پوهیدم - وروسته بیا د لویې قوې راتک راپاد شو - د سرک غاړې ته راغلم - یو شناخته لاروي ته مې وویل ، چې مرکز د قوې له راتګه خبر کړي .

بعد له دې دیوې ونې سیوري ته کښېناستم . د پېښې شوې مسلې جریان مې په ذهن کې د فلم په شان تېریدو ، خو فکر مې نه شو ورته کولی داسې احساس مې کاوه ، چې هغه ملنګ د شاله خوا را روان دی ، ما ته رانژدې کیږي . څو ځله مې شاته وکتل ، مخ مې بلې خوا ته ولړاوه ، خو بیا هم توم نه پرېښودلم . خلک په لاره باندې تلل او راتلل . نور مې څوک نه څارل . که به چا سلام راواچاوه ، ځواب به مې ورکړ او که نه راباندې تېر به شو او پرې پوه به نه شوم ، چې څوک دی او چېرته ځي ؟

یو وخت مې دوه تنه سواره مخ ته ودریدل او پوښتنه یې راڅخه وکړه ، چې یو سپین بیری ملنګ دې ته دی لیدلی ؟ دا پوښتنه نه وه د ټوپک گولۍ وه ، خو په ځان مې رانه وږه - ځواب مې ورکړ چې نه ! هغوی د تګ په وخت کې وویل : وڅښه په موکړي - هغه زموږ دوست دی ، موږ ویل ، چې ممکن لیدلی به دې وي .

دوی دواړه د « بغلان » د مجاهدينو سرگروپان وو - ما پخوا هم

ليدلي وو . د دوی له ليدلو وروسته دخپلې گناه په لويوالي پوه شوم . دا
مې يقين شو ، چې له هغه خوارکي سره د مجاهدينو اسناد وو ، چې نه يې غوښتل
افشا شي ، نو تېښته يې غوره وکېله .

ماله دېرو چورتونو وروسته دا فيصله وکړه ، چې هغه ما دې گناه
په صفت نه دی وژلی او زه يې په قتلولو نه ملا متېرم ، خو خبره بايد تراخه
پورې پټه وساتم . ځکه ما د راز معلومو لاره د تل د پاره بنده کړه
او که چېرې ته خدای ناخواسته هر تاوان ورسېږي له ما به يې انگېري .
ما د ملنک کاغذونه له جيبه راويستل ، د يوې تيرې لاندې مې پټ
کړل ، بيا د درياب غاړې ته ورغلم ، د ملنک د بوتلونو څاپونه مې اوار
کړل . ما ته صرف يوه لاره پاتې وه او هغه دا چې په ځان باندې بايد پل
رانه وېرم . له څه فکرو وروسته مې تر تيرې لاندې پاتې راواخيستل ، په
په اوبو کې مې ووينځلي ، بيا مې ټوک-ټوک کړې او په سين کې مې واچولې .

زه لا د سين په غاړه ناست وم ، چې سړي راغی وي ويل : قوماندان
غوښتي يې . دا سړي د سړک ساتنې ته پاتې شو او زه مرکز ته رهي شوم .
چې هلته ورسيدم او د قوماندان څنک ته مې هغه دوه تنه سرگروپان وليدل
نو شکونو داسې په مخه کړم ، لکه هغه يې روحه جسد چې د اوبو
خپو يووې .

قوماندان راته وويل : نن دې په لاره باندې يو سپين ږيري

ملنک نه دی ليدلی ؟

ما ځواب ورکړ : نه ، ما نه دی ليدلی ؛ ما دغو دوو وروڼو ته

هم دا خبره کړې وه .

قوماندان وويل : ما دې ته راغونښتي يې، چې كه داسې سپين بيزې
چېرته په لاره تېرېدو راتاو يې كړې . يو سپين بيزې ملنك پرون په
" بغلان " كې د مجاهدينو له گروپ سره مل شوى و او وروسته له هغې چې
يې گروپ په الوتكو بمبار د كړې ، تنديد يې دى .

دهې خبرې په اوريدو سره هې روح داسې آرام شو ، لكه
سين چې د غرونو له غبرې اوارو د ښتو ته راوړسېږي .

قوماندان دا هم وويل : د هغې لويې قوې د راتك په برخه
كې ستا احوال بځايه و ، دا دوه ورونه اوس-اوس له " بغلان " راغلي
دي- صرف يوه وړه قوه رارونه ده ، هغه هم په لاره تېرېږي ، دلته
نه پاتې كيږي ، خو موږ د وړې قوې ښه ځواب ويلى شو- كه خداى
كول ستې به يې باسو .

هغه له خپلو وروسته د لارې څارنې ته ولېږلم . په لاره باندي
هې زړه داسې سپك و ، لكه چې څوك له بنديخانې راخلاص شوى وي
خو د " راز " معلومول لاهم مناسبه نه گڼله ؛ ځكه د دې يوه راز افشا
كيدلو هغه لوى رازونه خلكو ته وړ په گوته كول ، چې ما د تل دپاره
پټ كړي وو .

...خو او به تر ورځ تېرې وې!

هغه ته به تل خپلو وطندارانو ويل چې له بې ځايه او بې
کاره خلکو سره نامتو ولاړه پرېږده، مه دخپلې خوږې خړند بده
وړ او مه زمرېن خړپه چاپې مني ؟

جوړمک ماما به پدې من - من غځيده چې تر خپلو وطندارانو
او کليوالو دې په سيمه کې په اصطلاح د پير اشنايان ولري او وخت نا
وخت دهغوی ميله شي ، دا يې نه کتل چې اشنايان او ملگري له چا
سره په کار ده ، خورده ته دا د يره بهرته وه چې تر نورو وطندارانو
دې په پردی سيمه کې زيات مخور او د پير شندويو څښتن وي .
په هغه يې اوښی کانور هم ځانونه سترې کړې و چې د هر
چا په خوله دخپلو وطندارانو او دوستانو سره کينه او بې ځايه
لاجنې مه کوه ، تا چې له چا سره دا اشنايان تار اچولی هيڅوک هم د
هغه خلکو په باب ښه نه وای ، خو جوړمک ماما په آسمان قسم خړلي

تفسیری از آیات قرآن حکیم

فَاعْلَمُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لَذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلِّبَكُمْ وَثَوْبَكُمْ .

(سوره محمد : ۱۹)

ترجمه :

« پس به یقین بدان که نیست هیچ معبودی مگر الله (ج) بعد
برای گناه خود و برای مردان و زنان مؤمن آمرزش طلب کن و خداوند
در بارهٔ هلقلب و در (بارۀ) جایگاه تان علم دارد . »

انذکی ازین آیه در شمارهٔ قبل تفسیر شده و اینک مابقی آنرا
درین بار تفسیر می نمایم :

ثانیاً :- به هر پیانۀ^۱ انسان از مسئولیت هایش بیشتر مطلع
است و آگاهی و معرفتش بیشتر است احساس قصور در ایفاء مسئولیتها

ژ چې له خپل خړه به كوز نه شي، د هغه همدغه خړی ژ ورو- ورو
 يې د كبر او غرور نيلی په توپر شو د خپلې سيمې د خلكو سره يې
 مناسبات خرابيدل .

شپې وديجې تيريدې، د همدې سيمې په يره كلي كې جوړمك-
 ماما ابن خه كوكه او يړ خوكو كې په بيه واخستل، خپل بال او بچ يې
 هملته وروستل او نړ يې له خپلو وطندارانو سره بلكل اړيكي
 وشليدې ... كه به يې يوه دوه هياشتې وروسته د كار پر سر
 كوم وطندار وليدو به يې ليد خوراشه درشه او په مړي ژوندي
 كې اړيكي يې بالكل سره شلیدلی وې . هملته يې له نړيركليوالو سره
 نسبتاً خورشاله ژوند پيل كړ، خدای رح، شته چې دده سره به
 خپنوهسې بې ځايه كينه دنلوده او بڼه وړخ به يې نه ورته غوښتل
 خو د يروا شنایانو او وطندارانو يې پر سادگي او سرتمبه قوب
 نړه سوځيده خوڅه مرسته يې په وس كې نه وه كوكه هغه ته د
 خپلود خواخوږي او دوستي خبرو ارزښت نه درلود .

يوه وړخ يې وطنداران سره غونډه - غونډه كيدل ټول
 فابريکې ته كار ته هونه و تللی د جوړمات چوترې ته سره راټول
 ؤ ... شيبه نيمه وروسته خبره معلومه شوه چې جوړمك ماما خپله
 يتيمه نيز وړ چې خر كاله د مغه يې له وطنه د خپل زوی په
 نامه كړې او دلت يې راوستلې وه دلت پدې سيمه كې په چا خرڅه
 كړې ده، دغه كار د جوړمك ماما پر وطندارانو د يړ كړان تمام
 شواو له هغه نه يې نور هو نفرت زياتيده، وطندارانو يې دغويي

په پای کې فیصله پر دې شوه چې نوموړې یتیمه چې د جومک ماما
 د نړۍ (خان) په نامه ده یا بیرته «خان» ته په نکاح کړي او
 یا به یې خپل کلي او تر بورا نوت ته رسوئ. داوېه د نکاح شوی
 خوپه پای کې فیصله د جومک ماما وټن دارانو میړه او یتیمه یې
 بیرته خپلې سیمې ته بوتله او پخپلو وارثانو یې وسپارله.

جومک ماما پخپلو وټن دارانو کې خپل حیثیت بالکل
 بایلود خولاها غښې د بې عقلۍ پر څره سپور و او هېڅ ته یې
 فکر نه کاوه چې دخلقیان حکومت مشر. په دغه تغیر سره دیر دیر
 شیان بدل شول، زیا تره پروڼې مشران او واکداران راچپه -
 شول اولکتر او کوچه دب، بې کار وکسبه خلک چې دیر وخت به
 یې په جوارۍ او نورو عیاشیو تیریده د نوي دولت -
 واکداران شول، ځینې خلک دامې هو و چې نن د ستر واکدار -
 خاوندان شول خود ځنوپر وضع کې کوم ښکاره بدلون راغی
 جومک ماما خوپه لومړیو مشپو ورځو کې نه خپه و او نه خوشاله
 خوشه موده وروسته یې ورو - ورو پر څیره کې د غم او پرېشانه
 ښانې په ښکاریدو مشوې، ځکه چې یو خوساده سړی و د نوي
 حکومت په ساز او اتڼ نه پوهیده او بل یې د کلي له خلکو سره
 د ځمکې او کور په باب څه گډېر پېښ شوی و، څرنگه چې مقابل
 لوری یې داوسنی حکومت برلاسی گوندیان وو، نو جومک ماما
 دیر ویریدلی و هغه د یتیمې د خرڅولو پېښې هو ځرک کړی
 و او هغو خلکو به د یتیمې د - جلی پر ځای له جومک ماما نه لور

غومبنتله ...

هغه ته يې وطنداران بيا هو خبر - خوځلي ويلي و چې
 راځه له دغه خلکونه ځان وشلوه ، چندان خلک نه دي نه
 ديانته پېژني نه پت او ناموس ، خداي (ج) مه کړه سبا به کومه
 بڼه بده در پېښه وي مون به دو ياندي خبر سترگي ئي ، خبر - و
 جوړمک غريب له دې نه ویر ناتوانه و چې د چا خبرې ته غوږ
 ونيسي او خپله پرده پرځای کړي . . . دوه ، درې کاله نورو هوتر
 شول جوړمک او وطنداران يې همداسې له يو بل نه جلا او سره
 په شنک و و . . . يوه شپه چې هغه په کور کې هم نه و ، تيار
 ورو - ورو پخپله په آسمان کې ستورونو سترچکونه وهل ، و
 چاد خوب غېږې ته پناه يو وې او يوو خوابه سمار په هيله
 ویده شول . چې د جوړمک ماما د کور له انځر نه د کلا شينکوف
 خو ضربه ورو د کلي په کوڅو کې يو ويروني انعکاس خورکې
 سمدلاسه ورپسې د ژړا انګولا کړي هم پورته شوې ، څه شپه
 وروسته د جوړمک ماما په انګرې کې خوتنه کليوال

راپيدا شول ، خود پېښې نه ځان خبر کړي د
 جوړمک ماما زوی (خان) چې لا وروکې و له ويرې او ژړانه په
 ډک غېږ کيسه پيل کړه چې :

« ادې مې يې مړه کړه . . . خورمې . . . خورمې يې هم
 وويشتله زه په لاس . . . دادی دوي کولی و لگيدې »
 هغوی زر زر ترې پوښتل ۹

داڅوک وو؟! ولې يې داسې وکړل؟!؟

خان وويل:

نه مې پېژندل چې د وې هروځو به د ماسختن له لمانځه وروسته وتل ويده شو، يوځل مې ادې له خوبه راويښ کړم راته يې وويل غل دی پاڅه چېغه گډه کړه... زه راپورته شوم او دروازې خواته روان شوم، مور مې تېر اوڅوړه مې چاقو ورسره واخستل زه لا دروازې د ستره نه وم رسيدلی مخامخ يوځنځير چې سراو مخ يې په څادر کې د فېستلې ټولګلاشينکوف راباندې ضربه کړه زه زخمي شوم او ځان مې و غورځاوه خو په مور اوڅوړه مې يې بيا د زې وکړې او له کور په بېرته ووتل... زه راپورته شوم چېغه مې وکړه چې مړته مې ودرغلو هغه مړه وه او څوڅو يې ټپې...

سپاته چې جوړمک ماما له پېښې نه خبر شو کلي ته ولاړ بېخه يې په هغه ورځ خاورو ته وسپارله او لوړ يې شفاخانه ته يو ورځه چې هغه هم يوه مياشت وروسته په شفاخانه کې مړه شوه. او ځان، خو لږ ژوبل شوی ټول زېږته روح شو څه موده وروسته د دغه پېښې مدعيان بڼکاره منل.

د ځمکې او غورځاوندان د دهغه سيمې نجلۍ اخيستونکي سره يوځای چې په حکومت کې ستړاس درلود په يوه کډه مشوره دا ځل وکړ...

جوړمک ماما هم پوره شو... د کليوالو د نصيحتو...
(پاتې په ۸۴)

داستان کوتاه :

محمد صمیم عزیزی

خريطة ارد

روز شنبه بود ، «صبور» به عجله از جا بلند شده ، خواست تا سرشته مکتب رفتن را بگیرد . به تقسیم اوقات خود ، در ستون روز شنبه نظر انداخت ؛ روی آن نوشته بود : « E ، الجبر ، کیمیا ، سپورت ، فزیک و تاریخ » .

چشمانش از دیدن مضمون ، فزیک ، خسته شد و آهسته روی هم قرار گرفت ، با خود گفت : « باز امروز فزیک دارم ، چقه فزیک - چقه فزیک !! »

کتابهای غم - غم کنان روی هم می گذاشت و تکرار می کرد : « روزیکه فزیک داشته باشیم ، سر مه سال وازی تیر میشه ؛ چرا که معلمش شاگردا ره زیاد لت میکنه ! »

از جای خود بلند شد ، پطلون خود را از بالای میخی که در دیوار کوبیده بود پایین آورده ، دو - سه تک زد ، گرد و خاکی که روی

آن قرار داشت، فضای اتاق را ملوث کرد. وقتی آنرا پوشید، متوجه گردید که پتلون ووز تا روز در جانش کوتاه‌تر و تنگ‌تر شده می‌رود، احساس کرد که او جوان شده است. در مقابل آئینه شکسته که روی دیوار اویزان شده بود ایستاد و به سر و صورت خود نظر انداخت، دست خود را بر روی خود کشید، چشمش به موهای نورسته که روی لب بالائی اش رویده بود افتاد، تبسم تلخی روی لبان تر کیده اش نشست، اما بزودی ناپدید گردید - آهی که از سینه اش بیرون آمد، باوی هدردی کرده، نگذاشت که صورت غمگین خود را روی آئینه به خوبی ببیند؛ آئینه غبار آلود گردیده بود.

"صبور" آهسته از کنار آئینه دور شده، کسری پیت خورده - اش را پوشیده، کتابهای خود را زیر بغل گرفت؛ هنوز از اتاق بیرون نشده بود که مادرش داخل شده، گفت:

"صبور، بچیم! از مکتب که خلاص شدی، دکان بابا سمیع - علاف برو و یک دو سیر آرد قرض بیار؛ برش بگو که خدا مهر^ن باز قرضه می‌م!

"اقه آرد داشتیم که نان شو و صبح شد. برای نجاشت نان نیس."

آوان مادر چون زنگ خطر هر صبح کنار گوش صبور به صدا می‌آمد - چیزی نگفت و از اتاق خارج شد. کوچه‌ها را یکی بعد دیگر پشت سر می‌گذاشت.

او غرق در افکار خود بود؛ در فکر درس، در فکر مادر

و در فکر خواهر و برادرش ! که ناگهان با صدای «بابه سمیع علاف»
به خود آمد، که میگفت :

« او مکتبی ! ترا میگم ! »

صبور متوجه شد که بابه سمیع علاف او را صدا میزند.
نزدش رفت و سلام داد - بابه سمیع آدمی زشت و ممسکی بود
خوش نداشت که مردم قرضش را دیر بیاورد - سلامش را «هلیک»
نگرفت، از وی خواست تا هفتاد افغانی قرضش را هرچه زودتر
برایش بدهد. صبور نتوانست که از پیش بابه سمیع آرد برای
بار دیگر قرض بگیرد و به اصطلاح «دهنش پر نشد» به راه خود
ادامه داد. به چرتش یکی دیگر هم اضافه شد. «قرض بابه -
سمیع علاف» !

او همچنان راه میرفت تا بالآخر به مکتب رسید. هنوز وقت
بود، دروازه مکتب باز نشده بود، کنار دروازه مکتب روی سنگی
نشست و کتاب تاریخ خود را آهسته باز کرد. چشمانش روی چند سطر
آن دوید، خواست آنرا به حافظه اش بسپارد. اما صدای مادرش
با صدای بابه سمیع علاف مغزش را کوبیدن گرفت. کتاب را بست و
سر خود را در بین دو دست خود قرار داده، به سختی فشرد. هنوز
سر خود را می فشرد که یکباره با صدای بزرگ موتریکه نزدیکش توقف
کرد، به خود آمد. سر خود را بلند کرد، «فرید» منشی مکتب را
دید که از موتر پایین شد. صبور یک نگاه عمیقی به سراپای فرید
انداخت. دریشی سربه یی، بوت های عقاب، موهای منظم و صورت

اصلاح شده فرید چون تیرهای بود که تك-تك بر قلب صبور جای می گرفت ، آهسته بطرف او نگاه کرد ، یأس چشمانش را می خواست پُر آب سازد ، اما او نگذاشت . « فرید » با قدم های شمرده پیش آمد و درست در مقابل صبور در حالیکه داستان خود را به کمر زده بود ، توقف کرد و به طرف صبور می نگریست . صبور بدون عکس العمل کتاب تاریخ خود را باز کرده ، شروع کرد به خواندن آن . فرید با تمسخر او را صدا زده گفت :

« خواندن تو بی فایده اس ، تا زمانی که عضویت حزب دیموکراتیک خلق ؟؟ را حاصل نکنی ، کامیاب شدنت محال اس و از طرف دیگر ، تو يك بچه غریب هستی ، ده حزب جذب شو ، که برت پول بته ، تا فامیلت را آرام بسازی . مه ای گپه بارها برت گفتیم و باز هم می گویم ؛ مه رفتم و تو چرت ته بزنی !! »

صبور بار دیگر کتاب تاریخ را بست و در فکر فرو رفت . چهره دلفریب پول لحظه به لحظه در مقابل چشمانش برق میزد . او هنوز طفل بود . فکر کرد که شاید فرید راست بگوید ، او را پول خواهد داد و وی فامیلتش را آرام خواهد ساخت .

اما یکباره معنی های ارزشمند پدر به یادش آمد ، که برایش گفته بود :

« پول عامل خوشبختی انسان نیست . تنها چیزیکه میتواند انسان را خوشبخت بسازد ، عقیده به ارزش های والای اسلام است و باید مسلمان بود »

صبور دوباره به فکر رفت؛ به فکر وحشت کمونست‌ها. خواب
 فریاد بزند، که «فرید! تو دروغ می‌گویی! مسلک شما پوچ است!!»
 اما با صدای زنگ مکتب که ساعت اول درسی را اعلان کرد، به خود
 آمد. از جابر خاسته به طرف صنف روان شد. به چوکی خود
 که کنار کلکین اتاق موقعیت داشت، نشست. بعد از لحظه چوکیها
 صنف را بچه‌های «قد و نیم قد» اشغال کردند. معلم «E» شروع
 به درس کرد، ولی صبور روی کتاب «E» صورت غم‌دیده مادر
 خواهر و برادرش را میدید. دقیقه‌های می‌گذشتند و ساعتهای
 درسی پی‌هم تبدیل می‌شد. در فکر صبور نیز درسهای رنگ-رنگ
 خطوط می‌کرد؛ درس اسلام دوستی، شهادت پدر، درس فقر
 و غربت فامیل، درس قروض، درس رذالت کمونست‌ها....

تا بالاخره ساعت پنجم و ساعت معلم فزیک رسید.

با وارد شدن معلم خاموشی مطلق بر سراسر صنف حکمفرما
 شد. و معلم فزیک طبق معمول به پرسیان کردن خود آغاز کرد و از همون پر
 ساعه^۱ مقناطیسی چیست؟ و مقناطیس دارای چند قطب است؟!

محمود بازبان گرفته-گرفته شروع کرد: ساعه^۲ مقناطیسی-

ساعه^۳ مقناطیسی آنست و متعاقباً خاموش شد. معلم فزیک از و خواست
 تا در جایش ایستاده باشد.

از شاگرد دومی، سومی و پنجمی همین سوال را نمود و همگی

را چون محمود به جای شان ایستاده کرد، بعداً با افتخار تمام رو به
 شاگردها کرده، گفت:

همگی شما را به يك ناخن صبور برابر نميكنم . حالا خواهيد
ديد كه چگونه جواب ميدهد ! بلا فاصله از صبور خواست تا جواب
سوالش را بدهد : صبور از جا بلند شده يك نگاه تندي به تمام
شاگردان انداخته گفت : « پول عامل خوشبختي انسان نيست ! تنها
چيزي كه انسان را مي تواند ... » هنوز جمله اش ختم نشده بود كه
خنده هاي شاگردان بالا گرفت و متعاقباً آواز معلم كه شاگرد ها را
خاموش ساخت ، صبور د فعلاً بخود آمد ، فكر مي كرد كه چرا شاگرد ها
مي خندند ؟ آيا او جواب درست معلم را نگفته است ؟! و يابه كرتي
پينه خورده و پطلون کوتاه اش مي خندند . صورت معلم سياه و
سياه تر شد و كله خود را متواتراً تكان داده ، رو بروي كلكين صنف
ايستاده شد - به بيرون نگاه مي كرد . لحظه کوتاهی فضای اتاق را سكو
مبهم فرا گرفت - اما بزودي با صدای معلم از هم شكست كه برای
صبور گفت :

صبور ! مه از تو پرسيدم كه ساحه مقناطيسي چيست و
مقناطيس داراي چند قطب است ؟ ميداني تو در عوض چسه
جواب دادی ؟!

چشمان صبور دو - سه بار سراپای معلم را ديده ، دوباره
روی هم قرار گرفت ، می خواست چيزی بگويد . اما نتوانست و خاموش
ماند .

معلم از نگاهایش هم چيز را خواند و آهسته روی شانه اش
دست خود را گذاشته از وی خواست تا بر چوکی اش بنشيند و شاگرد ها

در او قویتر است و او بیشتر از همه به خطبه و خطای خویش متوجه است و از بارگاه الهی امیدوار آمرزش و مغفرت . زیرا ممکن نیست که انسان صد در صد بدون کوچکترین لغزش به نحوی به عبادت و بندگی و امتثال^{ام} الهی پردازد که در هیچ مرحله از مراحل هیچ لغزش چه خورد و چه بزرگ از او سر نزنند و مثل سایر اشیا بی اراده که سراسر و مطلقاً مطیع فرمان خداوند اند و لحظه ای امکان عدول از مسیر مشخص نگویند برایش میسر نیست ، از حد خود پا فراتر نگذارد . قرآن مجید در جای دیگر به پیامبر^ص می فرماید :

فاستقم كما امرت ومن تاب معك ولا تطغوا انه بما

تعملون بصیر .

(سوره هود : ۱۱۲)

ترجمه :

« پس استوار باش چنانچه مامور شده ای و کسی نیز که در معیت تو رجوع کرد و از حد مگذرد یقیناً وی (ج) ، با آنچه می کنید بینا است . »

عظمت مسئولیت سترگی ای که این آیه نشان دهی می کند به پیمانه ایست که پیامبر اسلام (ع) درباره آن می فرماید - سوره هود (به این آیه خود) مرا موسفید ساخت قرآن مجید درین زمینه طی خطاب عام خود می فرماید :

واستغفروا ربکم ثم توبوا الیه ان ربی رحیم ودود .

(سوره هود : ۹۰)

دیگر را نیز مورد عفو قرار داد . صبور در جای خود نشست در حالیکه قطره های اشک دانه - دانه از صورتش می چکید - به یاد ظلم های سفاکان گمونیزم افتاد که چگونه پدرش را شبانگاه از خانه بطرف کشتارگاه بردند .

معلم فنزیک نرم - نرم شروع به درس دادن کرد ؛ از مقایس می گفت و از خصوصیاتش . اما صبور به نبودن آرد می اندیشید و به قرض های بابہ سمیع علاف .

صدای معلم در صنف پیچید ، که خطاب به شاگردان

گفت :

« مقناطیس دارای دو قطب شمال و جنوب است . »

این جمله صبور را به خود آورد و فهمید که جواب معلم را چیز دیگر داده است - خواست فریاد بزنند که معلم صاحب ! بگذار متبانی درس را خودم تشریح کنم و از مقناطیس چیزهای بگویم . اما دوباره به فکر فرو رفت و آواز مادر ^{علاف} و بابہ سمیع ^{علاف} به یاد آمد و بعداً آواز رکیک منشی .

او به بیرون نگاه میکرد - چشمش به پیرمردی افتاد که با دستان بغیفش می خواهد دکاتی را باز نماید . با باز شدن دکانش صبور از جایش تکان خورد ، متوجه گردید که در کان پیرمرد آرد معلوم میشود . با خود تصمیم گرفت که باید از او آرد قرض بگیرد .

ساعت فنزیک خلاص شده بود و معلم تاریخ همچنان تشریح

میکرد که « شاه شجاع به کمک انگلیس ها بر اریکه سلطنت نشست . »

اما، صبور، متوجه پیرمرد، بود که بر مشتریان خود آرد می فروخت و شاهین ترازو را با چشمان خود چون عقاب می نگرد.

بالآخره صدای زنگ رخصتی نواخته شد. شاگردان با بلند نمودن صداها ی چوکی خوش و خندان از صنف بیرون شدند. آخون کسیکه از راه پله های زینۀ مکتب پلکین می شد صبور بود. از دروازه مکتب بیرون شد، سرك را عبور نموده نزدیک دکان پیرمرد آرد فروش ایستاده شده، به طرف وی حیران می نگریست. چند قدمی به پیش رفت، خواست چیزی بگوید، اما می ترسید که نکند که این پیرمرد هم مانند بابۀ سمع علاف بالایش چیغ بزند که :

او، مکتبی ! تره میگم ! هفتاد افغانی قرض سابقه ره اگر نیآوری دیگر آرد قرض نمی تمت

اما متوجه شد، که پیرمرد باخوش روی از وی می پرسد، که فرمایشی دارید ؟ صبور به وی نزدیک شده، گرفته - گرفته می گوید :

بابه ! مریك دوسیر آرد قرض بتی، که ده خانۀ ما نان نیس. اینۀ کتابایه پیشت نگاه کو. مه قرضته چند روز باد میآرم

پیرمرد آرد فروش عینك هایش را از چشمان خود بیرون آورده به طرف صبور خیره - خیره نظر انداخت. ناگهان دانه های اشك روی صورتش چکیده از صبور پرسید :

- توبچه سرمعلم شهید نیستی ؟ !

صبور به عجله جواب داد : آن بابہ ! مہ بچہ سرمعلم شکور
ہستم . و سرش پائین شد - باخود زمزمہ کرد : « سرمعلم شکور
شمید ! »

پیرمرد آرد فروش از پیشانی صبور بوسہ گرفته ، از او خواست
کہ ہمیش تا پیدا کردن پول از وی آرد ببرد . و آہستہ ترازوی خود
را در بوجی آرد فرو بردہ ، برایش دو ترازو آرد تول کرد .
صبور آرد را در خریطہ کہ کتابہایش در آن قرار داشت
انداختہ ، کتابہای خود را زیر بغل زد و بہ عجلہ بہ طرف خانہ
روان شد . در راہ باخود می گفت :

حالا ! مقناطیس دارای دو قطب^{است} « شمال و جنوب » !

در فکر و خوشحالی فرو رفتہ بود ، کہ ناگہان آواز ہیلکو پتر^{را}
تویدار وی را بہ خود آورد و صدای ہیبت ناک مری ہایش ، ہنگی وار خطا
بطرف خانہ ہایشان می دویدند . او ہم بہ دویدن شروع کرد . بوی
باروت لحظہ بہ لحظہ سوزش دماغش را زیاد می کرد و آب دیدہ اش
را می ریزاند . نزدیک قریہ خود رسید ، متوجہ گردید ، کہ ہہ جا را
دود گرفتہ ، ہر قدر کوشید ، کہ خانہ خود را بیابد - نتوانست . او^{ہمچنان}
پیش می رفت ، تا کہ بالآخرہ بہ نزدیک یک ویرانہ ، کہ هنوز دود برب
ناپالم از آن ویرانہ بسوی ملکوت روان بود - توقف کرد . متوجہ
گردید کہ این ویرانہ کلبہ خود شان^{است} ، بہ عجلہ از لابلای دود
آتش ، خود را بہ اتاق مادرش رسانید و ہذا زد :

مادر !

اما از مادرش صدائی نشنید . فریادش را بلندتر ساخت
و دو-سه بار جمله خود را تکرار کرد - اما جز انعکاس صدایش
دیگر آوازی به گوشش نرسید . در گوشه اتاق متوجه گردید که
مادرش در حالیکه خواهر و برادرش را در آغوش داشت، در اثر
مری‌های دشمن جانیشان را به حق تسلیم کرده اند .

صبور بالای اجساد به خون خفته شان در حالیکه خریطة آرد
را در دست داشت - ایستاد . ملکوت مرگباری سراپای وجودش را
گرفته بود و با نگاهای تند - تند، به خونفایشان می نگریست . یکباره
صدای خنده اش بلند شد و متعاقباً فریاد گریه اش به ملکوت
رسید و این عمل را دو-سه بار انجام داد .

بالآخره در حالیکه از نهایت غم و غصه می خندید، با انگشتان
بیمس خود روی اجساد مادر، خواهر و برادرش آرد می پاشید و
فریاد می زد .

یا ای مادر ! شهادت تان مبارک ! شهادت تان مبارک !

- والسلام -

عصمت قانع

مرګی خوبنه دی پرده پوش دی !

غلام شاه اکا اوښېني کوله ! ده ته د دفتابو د بدوي اوکوچي کلي اوښېني پاچاهي وه . ده به ويل : چې د دفتابو اوښېني زما وي په دنيا کې چرټ نه وم ؛ دا نه وایم ، چې دنيا د غوايي پر شو ښکرو ولاړه ده او پاچا دوې وزې لري ، که نه ؟ د کال مې پر نوره گټه برسېره څلور جوړگيان او څلور اوښې گټه راوځي - کټه مې ، خوږ مې ، غنېم مې - زېکيان مې په مړې ماره ، په جامه پټا او تر سترگو لاندې دي ؛ کور والا مې هم هوسا او په زړه روغه ده . د پخوانو تر خوله مې وگرځوي ، څه ښه مې ويلي دي : « مړي غونډې مې وگټه - سا هو غونډې مې وڅټه » . خدای دې د خپلو لاسو او پښو غم نه راځي ياره روغ صورت هم د اکبر پاچا پاچاهي ده ، چې روغ صورت وي ، خو څه شی ده ؟ کور دې دناروغه او ناجوړه وران شي ، که ناجوړه شوې ، نو بې لاسو او بې پښو شوې ، چې بې لاسو او بې پښو شوې

نو بې کټې لو بې وټې شوې ، چې بې کټې او بې وټې شوې ، نو خوار کړب
درڅخه جوړ شو ؛ مسکين شوې ، تردې حال نو مرګه ښه دی .
غلام شاه او ښه به داسې په ډېر خـوانه آواز
زمزمه کوله :

مرګي خوښه دی پرده پوښی دی

بده نېستي ده غیرتونه شرمونه

غلام شاه اکا به ډېر متلونه تېرول - له هرې خبرې سره به يې
يوه مسرې او يو متل ملګری و . ده جګه چناري ونه درلوده ، اندانو
يې لکه د نورو افغانانو قوي او ښکلي وو ، لنډې شناوې بريده به يې
کله - کله په تکرير سره کوله ، کړد د چوڼي کميس به يې اغوستی و ، د
سره بادامي زکمال پخګه به يې د واسکت په منځنۍ تنې پورې تړلې وه او
روی مال به يې په کين جيب کې اچولی و . پېچلي - چنگکي بربټونه يې
پرې اړي وو ، له لوړې پوزې سره يې د مخ کاسه هم پرلځه وه ، چې د ده د
وجود ښکلا يې لا پسې جذابه کړې وه .

د غلام شاه او ښه همخوټلو ټولو اعتراف کاوه ، چې د غلام شاه
په څېر ځواني په موږ کې هيچا هم نه ده تېره کړې . ده په ځوانۍ
کې مدارخان ډولچي د ډاله په و هلو بې سپکه کړې و ، خو غلام شاه ښه
په اتڼ کې نه و بې سپکه شوی .

مدارخان ډولچي نو هم مدارخان ډولچي و - هسې د خبرو
مدارخان نه و ، چا يې له ډاله سره اوږه نه شوای برابرولای ، او - اته
ساعته به يې پرله پسې داسې ډول واھو ، چې خلکو به گوته په خوله ورته نيولې وه .

کله - کله خو به داسې هم وشول، چې د ډاله پر میدان به یې دوه - درې ډولونه مات کړل، خو د متوسپکه به یې لانه وه ختلي .

غلام شاه اکا به هم کله - کله دخپلې ځوانې کیسې کولې؛ د ده ځوانې مشهوره وه . دده په اوسنیو ځوانانو هېڅ سترگه نه ډکیده . ده به ویل، چې هغه چاته ځوان مه وایاست، چې پر دسترخوان ووايي زه موږ شوم او یا د کار په میدان کې ووايي، چې زه خوشترې شوم؛ ځوان هغه دی، چې نه په مړۍ مریږي او نه په کار سترېږي .

غلام شاه اکا کیسه کوله - ده ویل: مازیگر مې اوښاد بیابان ځوځانو ته ورهې کړل، د مارزکو له کلهوڅخه مې د چغې ډول واورید، چې ورنژدې شوم، مستوخان اکا د کارتوسو بند تړلی و ویل یې، چې منقر ته د ستاویانو پلټن رارسیدلی دی - مالونه چوروي په هرڅه ناتار کلهوي، مخې ته به یې ورځو، چې پر شايې وتمبوو؛ مستوخان په ملا کړوپ سپین ږیری و، ما ته هم غیرت ودرید له ځان سره مې وویل، چې مستوخان هم ځي، نو غلام شاه بنده تاته خوشرم دی، چې ولاړنه شي -

نن مې دکونډې خال لیدلی

پېغلې دې خوارې شي، چې نه به ږدي خالونه

- چې مستوخان بنده غاړې ته اچولی دی، نو غلام شاه بنده

ته خو ځوان یې، ته خو به یې له ضرور څخه ضرور اچو - وې .

د سلیمان خپلوان او توجو پلټن تیار و . د سهار خواته زمونږ پلټن هیلار ش موږ د فتانې او خړوتو یو لښکر جوړ کړي، سپېده داغ لانه و

يو بونې تويك ، غلوښت گټې كارتوس ، شپېته پتيرې مې راسه وختي
 خام څانگه و، چې پر سقاويانو وروځانو . ناتار مو پې جوړ كړي ، پلچي
 ساه مو له «مقره» تر «ششگاه» داسې وځغولې ، چې شاته يې نه دي كڼي .
 چې له جگړې راوگرځيدم دا مې نه دي ويلې چې ستړيا اوسنومايي څنگه
 ده ؟ په «كيلان» كې د علي خېلو واده و - د واده مړۍ مې پرېښوده
 د اتې په ميدان ورجل شوم - پوره څلور ساعته مې داله ته څڅي
 وغورځولې . بيا مې مړۍ ته گونډه ماته كړه - يوه د لرگي غټه كله
 لعمده مړۍ يې راته كېښوده - وار مې نه دی وركړې ، ټوله مې وخوځولې
 يوه مې پتيرې ورسره ووهله لا موږ نه وم . چې له علي خېلو راځي شوم
 له «شوباره» مې د «توخي» يو ټپي راپه شاكې ، په يوه ساه مې «ترنك»
 ته راوړساره . په دې وخت كې زه لغړزې زړگي وم ، زنه مې لغړه
 وه ، خو يواځې ماتې مې لير - لير تورې وې .
 غلام شاه كاكا چې به اوس خپلې شناوې ږيرې ته وكتل
 يو سوې اسوېلى به يې وكېښ - په ځوانۍ پسې به ارمان ورغې
 اولن به يې پورته كړي :

هېڅ مې نه هېرېږي زما مستې - بنايستي ځوانۍ

څه سوې چېرته يې ځوانۍ ؟ څه سوې ؟؟

دی که څه هم د شغل په لحاظ ټول عمر اوښه پاته شوی
 و، خو د شپږو په څېر يې له شپېلو او نل سره تور وېشته سپين
 كړي وو . كله چې به يې په نل كې پو كړل ، داسې نغه به يې پكې
 تاو كړه ، چې د طبيعت بنايست به هم ورسره په نڅا شو .

غلام شاه اوس تقريباً دخپل ژوند شپېته - اويا کاله شاته پرې ايښي و خو سپين بريرى لانه و - هېچا هم فکر نه کاوه ، چې دغه اوښبه به اوس تر پنځوسو کلونيات عمر لري .

نن ما پس له اتو کالو غلام شاه اوښبه د «لورلاي» د ژبې - کارېن «په کمپ کې وليد ، چې سترگې يې راباندې ولگيدې ، د لمبو له چينو څخه يې اوښکې هم راخلاصې شوې - په رېږديدلي او ژرغوني آوان يې خوله خلاصه کړه : «پنډه بچيه ! لاس مې هم نه شته» ، چې په غبرگي دې ټنډه کړم او د «انارگل» مينه درباندي وکړم . غلام شاه اکا به په کلي کې ماته پنډه بچو ويل ؛ ده په ټول کلي زه په «پنډه» مشهور کړې وم . ماچې د بودا اوښبه په وجود کې سترگې ښځې کړې دهغه غبرگ لاسونه نه وو ، لنډې - کوڼې ښايسته بريره يې له زڼي سره يوځای د مخ په ويره او پراخه کاسه گڼه معلوميده . پر بارځوان يې غټ - غټ داغونه جوړ شوي وو . غټ - غښتلی وجود يې يواځې اسکلت پاتې شوی و . چپ زنگون يې تر ورانه پورې له چناري لوړ بدن څخه پرې شوی و ؛ هغه غلام شاه ، چې يوه ورځ به يې تر قدمو لاندې د دښتونو ځوځان ماله کيدل ، اوس شل او شونډ پس يوه خيراتي کڅېر (برستن) پروت و - د بې وسۍ او نېستۍ تورې بلا داسې کوڼده کړې و ، چې غبرگ يې هم ځنې ورک کړې و . ماته د غلام شاه هغه مسرې بيا راياده شوه ، چې :

مرگي خوښه دی پوره پوښی دی

بده نیستی ده غیرتونه شرموینه

غلام شاه اوښه کیسه راته شروع کړه :

پنډه بچو ! ته به وایي، چې په غلام شاه اوښه به څه شوي

وي، چې لاسونه او پښې یې نه شته او شل-شوت د پردو پرخیراتي

کڅڅې د سوال کچکول ته پروت دی ؟ غوږ ونیسه !

- تېر مازیگر و ، لمر لا د غره شاته نه و غوټه شوی، د

اویانو کله مې د "مشیزو" اغرنی کړوندي ته ورهې کړې- ما پر

کارېز او دس تازه کاوه - له جبهې څخه د مجاهدینو حال راځي ، چې

زوی دې نن بمباري سخت زخمي کړي دی - که ناست یې راولاړ

شه او که ولاړ یې راروان شه - او دس مې نیم کړي و او نیم لا

راته پاتې و - او دس مې پرېښود ، سیده مې د جبهې لار په مخ کې ونیو

چې جبهې ته ورسیدم ، هیڅوک هم نه وو . د غره شاته د مجاهدینو

او کفارو جنګ په خړس او خړوس روان و . چا راته وویل، چې

زوی دې له یو شل کسینز کړوپ سره د کمپ د قبلي خواته په مورچلو

کې شهید شو ؛ کمپ هم تر دې پرو پوري د روسیانو په لاس کې و

آخر د "کاکرانو" مجاهدین راوړسیدل او وگوره دا اوس هم غزا

روانه ده . زما پر سترگو توره تیاره شوه ، مې لکه د ژرندي

پل راباندې وگرځید - له خواشینۍ مې لویه کرېبه ترخوله وخته ! د

زوی تلاش مې شروع کړ .

غلام شاه اکا حوصله له لاسه ورکړه ، ویي ټپل او په

ترجمه :

« از پروردگار تان مغفرت بخواهید، بعد بسوی او رجوع کنید

یقیناً پروردگارم مهربان و دوستدار است » .

ج- رهنمودها در باره دنیا و آخرت :

رهنمودهای قرآن مجید در باره دنیا و آخرت ، و فیصله های

الهی در مورد عوامل عزت و ذلت دنیوی و اخروی بر علم وسیع

الهی مبتنی است. این رهنمودها و فیصله ها چون قضاوت های سطحی و

جاهلانته افراد جاهل و بی معرفت نیست که با علم سطحی و محدود

در باره مسایلی اظهار خیال نموده و قضاوت واهی و بی بنیاد به عمل می آرند

که اساساً هیچگونه معرفتی در مورد آن ندارند .

برای اقامه نظریه ای در باره انسان و چگونگی پیوند رابطه-

اش با کائنات و تعیین رهنمودها برای تنظیم زندگی انسان و رهبری اش

بسوی کمال مطلوب به علم جامع ، کامل و محیط در مورد خود انسان

و تلم ماحولی که با آن رابطه دارد ضرورت است . بدون داشتن

چنین علم کامل و محیط بیش وسیع و جامع ، هر قضاوت و فیصله-

ای در مورد انسان و عواقب عملکردهایش قضاوتیست بی بنیاد که

ارزش بیش از خیال بافی هیچ و پوچ و بی مصداق ندارد .

قرآن عظیم الشان به بررسی تفصیلی عوامل و موجبات پیروزی

و بهروزی دنیا و آخرت انسان می پردازد و نتایج عملکردها

را حساب می کند - چنانچه می فرماید :

وقیل للذین اتقوا ما اذا انزل ربکم قالوا خیرا للذین

ژپهوني آواز يې خپلو خبرو ته ادامه ورکړه :

- آخر مې هغه پيدا کړ . انارکل شهيد شوی و ، د يوه کمږه

خواته پروت و ، توږې خنې يې په وينو کې لمدې پرتې وې ، تر سر
يې ډېرې وينې تللې وې ، سترگې يې هم کښه وې ، مخ يې په خپله د قبلي
پس لور سم کړې و ، شخ - شخ برېښونه يې هم پر شونډانو راخوړند
شوي وو . زه بېتابه شوم ، پر " انارکل " ور وغورځيدم ؛ کافرانو
د هغه پر بې ساه بدن پورې بم تړلي و ، بم وچاوديد او زه يې هم
په ژوند پورې حيران کړم ؛ بې لاسو او بې پښو يې کړم . د خدای
قربان شم ، سخت ترې يې يو تړل بد ترې دي . کاشکې زه هم له انارکل
سره تللی وای .

ده په ژپهوني آواز يو ټکل بيا دا مسرې په نسبتاً خاموشه لهجه

راته وويله :

مرگی خوښه دی پرده پوښی دی

بده ښی دی ده ، غيږتونه شرموینه !

+++++

که وينه وي ، که منډه وي ، که سانده ، که سندري
د ننگ - غيږت په وخت کې څه کول مه هېر وړه !

« گوهرا الرحمن گوهر »

لنڊ کيسه :

امان الله - نصرت

نصیب

د نړۍ پر مخ توري شپې خپل تور وزوننه غوړولي وو او کائنات يې په خپله غږ کړې داسې راتيندې کړې وولکه مور چې خپل ماشوم په اورني کې تړلی وي ، هره خوا وحشتناک سکوت حکم فرماؤ او د هغې شې آواز او ښکالو نه اوريدل کېده ، د دهرې حکومت په تور زندان کې د توري شپې تياره يو په دوه حاکمه وه او چې هرې خواته به دې کتل نو هر شې به د توري بېلا په څير معلوميدو او زړونه به يې بوگرول .

اسلم د درې کالو راهيسې د زندان په تورو کوټو کې د نامعلومو سرنوشت - انتظار کاوه . د بې رحمه خلقيانو وهلو ، تکرلو او بېرلو نور بېخي له کاره ايستلی او له ژوند نه بېزاره کړې ؤ . هغه ته نوله ژوند نه مرگ به تر ښکاره په تصميم يې درلود چې له زندان څخه وتیښتي او هر څه چې ورته پېښيږي نو د الله ج رضا به وي .

د زندان په گوډگوډکې وسله وال څارونکي گومارل شوي وړاو
گري په گري به پري د پوځي قواؤ گزمه راکړېده د حالاتو څارنه او پلټنه به
يې کوله .

شه نيمایي ته رسېدلې وه او اسلم تر اوسه د کړک په خوا کې د
فکر په سمندر کې ډوب ناست ؤ ، دخپلې تېښتې سوچونه يې کول ، هغه چې
به هرڅومره يوه اوبله نقشه جوړه کړه خو سختو امنيتي ترتيباتو به د هغه تړل
په لټه کې جوړ شوي پلانونه لکه د اوبو ځانگې تالا والا کړل اود هغه د پروگرامونو
خند به شول .

هغه به چې د فکر په آس سپور شو نو د زندان له لور د ديوالونو
نه به يې پرواز وکړ ، له لومړي ، دوهمې او درېمې پوستې څخه به تير شو او
همه ځکه به پري پوه فښل . د څلورم پيره دار تر خوا د تېرېدو په وخت کې
به نورې د اسلم په بنکالو پوره شواو په دزو به يې پيل وکړ خوا سم
به په ډېره خوازي په سر دزو کې ځان د زندان له احاطې څخه وپوست او
کله چې به د سباوون زرين لمر خپلې نولاني پلوشې د محکمې پر مخ خپرولې نو
هغه به د مجاهدينو يو قرارگاه ته ور رسېد ، مجاهدينو به ډېره
مينه او درنښت هغه ته ښه راغلاست ولایه او څو ورځې به يې لکه دخوږي
(نڅي) ککړي په جيبه کې په ډېر ناز او عزت له ځانه سره وساته ،
څه موده وروسته به هغه خپل کور ته ورغی ، موره به په خپله مهربانه او له
مينې ډکه غيږ کې ونیو او په تندي به يې څو- څو وار بنکال کې ، ميرمنې به
يې په ډېره مينه ورته وکتل او د اسلم ځانه سترې مشي په ويلو

به يې د هغه د مودو- مودو مستهيا او غمونه هير کړل . کوچنی زوی به يې په
غيرې کې ځان درواچاوه او اسلم به يې له نيری څخه ونیوه او پر سينه به
ورته ولويښت او راولويښت . اسلم به دخپل ماشوم زوی مخ په ډېرو مينه بڼکل
کړ او و به يې ويل چې مه کوه بچيه دخپل پلار له نيری سره څوک
لوېې نه کوي ، ته خورماگلالي بچی يې .

اسلم ننږې صبره شوی ؤ او د فکرونو په بې ځايه کشاکش کې پرې شپه
نيمايي ته رسېدلی وه . خپله بودی مور ، زه ته نژدې ميرمن او د سترگو تر ماشوم
يې سترگو- سترگو ته کېدل او هغه ته يې د کور دراتلو بلنه ورکوله ، اسلم
د هغو مسوچونو او فکرونو په سمندر کې غرق و هلی چې يوناڅاپه له ځايه څخه
پورته شو . دروازې ته ورغی غوښي يې غوښونه دروازې ته ونيول او
دروسته له څه څه نه پوه شو چې د دهليز پيره دار ويده شوی دی ځکه
چې د دغه ځای تېل بنديان کوټه قلقي ؤ او عسکر به د نوبت څخه به استفا
د پيری په وخت کې په درانده خوب ويده کېدل او په پوره بې غمی به يې
خوبونه کول ، اسلم چې دخپلې کوچنۍ د دروازې ميخونه ټخو ورځې د مخه سست
کړي ؤ و په ډېرو آلام يې ميخونه له کوټه وليری کړل او د دروازې يو پل يې
لږ څه نيم کېنو کړ او له کوچنۍ څخه ووت هغه د دهليز پر زينه په ډېرو کراری د بام
سرتو وخت ، ښکته پورته يې وکتل او بيا يې د بام له ديوال نه د ځان د
گونډار ډوډي صله وکړه . اسلم ډېر کوشش وکړ چې د پښو دربا يې ډير ودرار
پام ځان ته را وانه روي ، خو دلور ديوال نه يې د لويډو لوی درب پيردار
دارمستجه کړ او د روسی کلشنکوف په څو ضربو يې د پښې ځای دا وران کړی
راوست . مھر شو لمر خپلې وړانګې د زندان پر تورو ديوالونو وغږولې ، اولکه

د ملغلرو په شان يې د زندان ديوالونه وپېرول . اسلام د کلشنکوف خورمې خورلې وې خولام تراوسه پورې ژوندی ؤ او د مرګ استازی ورته نه ؤ رسېدلی .
 سحرچې خلک د خپلو بنديانو د ليدو لپاره د معمول سره سم د زندان مخې ته راوړسېدل ، په دغو کسانو کې د اسلام مور ، بنځه او زوی هم د هغه د احوال لپاره وروسته له ډېرې مودې د زندان دروازې ته ځانونه رسولی وو .
 اسلام د زندان په مخ کې پروت ؤ او په خپلو وينو کې يې څارپوسې کولې ، د محبس قومندان ته حاضر وکسانو سپارښتنه وکړه چې که دا بېچاره شفاخانې ته ورسوي بده به نه وي خو هغه چې د اقتدار په نېشه مست ؤ د کلشنکوف په کنډاغ څرګوزارونه د اسلام نشي ته ورکړل او وي ويل چې دا بدبخت پرېږدئ چې په همدې درد او زحمت کې مېرثي او نور و ته دعبرت درس شي چې بيا هېڅوک هم دې ته زړه ښه نه کړي چې زمونږ له انقلابي دولت! سره دښمنۍ وکړي او زمونږ پر ضد قدم پورته کړي .

د اسلام مور ، ښځې او زوی چې د زندان په مخ کې د خلکو ګڼه ګوڼه وليده نور د نژدې شول خو کله يې چې سترګې په اسلام ولګېدې نوموړي يې اختياره کړيکې کړې او په خپل بچي لاس پورته . د اسلام ښځې او کوچنی زوی هم په موټر او ساندو پيل وکړ چې ډېر خلک يې له ځانه سره وژېدل او سوبو آهونو او فريادونو يې د ماحول فضا ، په لمړه راوسته ، د اسلام وينې بهېدلې ، هغه ورو - ورو مرګ ته نژدې کېده او کله چې د اسلام وروستۍ سلګۍ شوي نو کوچنی زوی يې پر سينه لاس پورته او پلار يې له بيريې څخه را کش کړ خوا سم د وروستۍ حل لپاره خپل زوی د زړه سره لاس پورته کړ او د تل لپاره يې سترګې پټې کړې .

خاځره :

اسد الله زلمی

مدینه منوره

مورچنې نه بېرېزو!

په کومه ورځ چې روسان راتلل، ټول ښار خاموشه و. «کندهار» ته وروسته له ډېرو-ډېرو کلونو پېردي یس غلگر راننوتل، څوک نه پوهیدل چې څه به کېږي او څه باید وکړي؟ د مازیځو له ختمیدو سره د روس ټانکونه ښار ته راوړسیدل. د چاپه گروېږن به د اوښکو دارې وې او د چاله ډېره غه اوښکې هم وچې شوې وې. ځینو به ویل: یا رب! یا رب! خو ډېرو آسمان ته کتل او له لوی ذاته یې مرسته غوښته.

زه له څو نورو کسانو سره د ویالې پر غاړې ناست وم، د دېمن د ټانکونو بهیر ته مې کتل. د سور پوځ لیدلو به مې سر پرله وڅرخاوه، خدای! ته به مې التجا وکړه، چې ته مو پرده وکړې. ما لا خپل خالق ته عذرو زاری کولې، چې زموږ څخه پښتو-شپېته متره لیرې د ماشیندار گردونه پورته شول، چې ورته کتل مې، په ظاهره څه نه معلومیدل، بس په وجه محاکه د مرمیو گردونه پورته

کیدل . حیران شوم ، چې پر وچه ځکه څه ته فیرونه کوي ؟ خو حیرت
 مې په دې لاریات شو ، چې هر تېریدونکي ټانک بس په همدې ځای
 مرمه وروړي . د دزو د دېرېست له امله ما یوې خواته ځان غلی
 کړ او د دې کیسې سپیناوي ته منتظر پاته شوم . زما یقین سو ، چې
 د مرمیو د وروړلو پر ځای څه شی نه شته خو د مرمیو په باران کې دې
 ځای ته نژدې کیدا او له حاله خبریدا ناممکنه ناممکنه کړې وه .
 څه شیبه وروسته په هغه ځای کې څوکسه راښکاره شول ، چې په
 بیره باندې مخ په وړاندې رهي وو . تیاره ډېره وه او کسان مې نه شوي
 پېژندلی . په دې وخت کې فیرونه بس شوي وو ، زه په دغو کسانو
 پسې راولاړ شوم .

چې ورنژدې شوم ، یو څو تنه د اوو - اتو کالونو په عمر
 کوچنیان مې ولیدل . ما ورته وویل : نانیا نو ! تاسو د پېرې څېره درته
 کوم . نور هلکان ولاړل ، ځویو تن راته ودریدو . ما وپوښته ، چې
 نانیا آغا ! د ټکونو پر وخت مو دلته څه کول ؟ ده په خپله ماشومتوب
 لهجه خپله کیسه راته داسې بیان کړه :

مهر په مکتب کې وم . په مکتب کې یې ویل ، چې نن زموږ ښار
 ته روسان راځي . شاګرد او معلمان خپه غوندې وو . کور ته چې راغلم ، مور
 مې ویل ، چې نن زموږ ښار ته روسان راځي . خدای دې خیر پېښوي ! ما
 ځنې وپوښتل ، چې دا روسان د څه دپاره راځي ؟ دې ځواب راکړ ، چې زموږ
 د وژلو دپاره راځي . زه د مور د خبرې تر اوریدلو وروسته کوچني ته
 راووتلیم ، د لوبو اندېښوالان مې پیدا کړل او مړه و موویل ، چې د روس

تائځونه به په ډبرو ولو . موبن ډبرې ډبرې ټولې کړې او د بس تمځای ته د ورځېرمه دېوال شاته مو کوټه کړې . موبن د تانگونو تر راتګه لوېې کولې . چې لمر ولويدو او تياره شوه ، نو په يوه سلا مو پر تانګونو د ډبرو وړوک شروع کړل . چې روسانو فيرونه پيل کړل ، موبن د دېوال شاته غلي شو . چې دوی به فيرونه بس کړل ، موبن به بيا ډبرو ته لاس کړي او تر هغو پورې مو د الوبه ورسره وکړه ، چې ډبرې خلاصې شوې .

ما بيا وپوښته ، چې په تاسې کې خو به څوک نه وي ژوبل شوی؟ هغه راته وويل : هغوی موبن نه شي ژوبلولای .

ما ويل : ولې ؟ ده ځواب راکړ ، چې روسان کافران دي . زموږ ملک ته راغلي دي . دلته دوی راڅخه بېرېږي ، موبن حُني نه بېرېږو .

زما زړه و ، چې بله پوښتنه حُني وکړم ، خو ده راته وويل : اکا ! ما ته اجازه راکړه ، چې کورته ولاړ شم ؛ او س به مې بابا راغلی وي او راته وايي به ، چې چېرته وړک وي ؟

ما پر تندي ښکل کړي او ورته مې وويل ، چې ځه الله دې مل شه ؛ زما ټول خپلګان دې راڅخه ليرې کړي .

خاطره :

امان الله ساهو

ته بختوري !

وايي د خوار ، چي چيرته ښه وي - هلته يې شپه وي . پنځه - شپږ
کاله د هجرت په پاکستان کې تېر شول ؛ دا چي څنگه تېر شول ؛ څنگه
مې تېر کړل ؛ څه مې وکړل ؛ څه مې وليدل ؛ ... دېره اوږده
کيسه ده ، چي نه په دې پاڼو کې ځاييږي او نه يې زما قلم د بيان
توان لري . لښه دا چي تېر کال مې زړه د " حافظ " ومنل او ما د زړه
ومنل ، چي : بيا حافظ که تاخود را به ملک ديگر اندازيم " د کړاڼي
له ساحله والو تم - د بھر هنده په زړه کې خوږ شوم .

" سيلون " د بھر هنده له گڼو جزایرو څخه يوه جزيره ده ، چيرته
چي وايي د بني بشر پلار حضرت آدم عليه السلام د اول ځل له پاره
خپل مبارک پل ايښی دی . دا د بت پرستو وطن ، چي خلك ورته
د تودو او بومرغلره وايي ، په گڼو ځنگلونو سمسور او په ښايسته
کلونو ښايسته دی - د بهار کور دی ، منی نه پېژني ، اوسيدونکي يې

غريب خومینه - همیمیت یې د دسترخوان ستر نعمت دی . کال دولس میاشتي د دنیا له لیرې - لیرې گوټونو نه سیلانیان ورته راځي . زه هم د ۱۹۸۵ کال د مارچ په ۱۶ مه ، سهار د لمر له لومړنیو پلوشو سره د " کاته نایکه " په هوایي ډگر کې بنکته شوم . د " ټنگمو " په ساحلي ښار کې شانتي مېلمستون (شانتي گېسټ هاوس) ته لاړم . لوی دوه شپې زه یواځې دلته اوسیدم . په درې ورځ درې کسه مسافر له جرمني ، څخه راغلل ؛ د مسافرو له په دوه سړیو او یوې ښځې مشتمله وه . په لومړیو ورځو کې زما او نویو مېلمنو تر منځه پرته له سلامه - هغه هم تش د سر په اشاره نور څه نه وو . ترڅو ، چې بالاخره یوه ورځ سهار د سهارۍ په مېز زه او دوی تصادفا سره یوځای شو ؛ زما چې د تنهایی په وجه ډېر زړه په تنک شوی و وروسته له لیر خاموشۍ له یوه جرمني څخه پوښتنه وکړه ، چې تاسو دکوم ځای یاست ؟ هغوی په خپل مخ کې یو بل ته سره وکتل او هېڅ یې هم نه وویل . یو - دوه دقیقې وروسته د دوی درېه ملګري هم راوړسیده ، ملګرو یې څه ورته وویل او بیا یې زماڅو ته اشاره وکړه ، چې زه هېڅ هم نه شوم پوه ، چې څه وايي . زه په سوچ کې وم ، چې دوی زما په برخه کې له دې ښځې سره څه وايي ، خو ښځې زما مشکل ډېر ژر حل کړ ، په خندا یې راته وویل ، چې زما ملګري یواځې په جرمني ژبه خبرې کوي - په انګرېزي نه پوهیږي - تاسو څه ورته ویل غوښتل ؟ ما وځنډل او ورته ومې ویل ، چې ما صرف له دوی نه پوښتنه وکړه ، چې تاسو له کومه راځئ ؟ دې راته وویل

احسنوا فی هذه الدنيا حسنة و لدار الاخرة خیرہ، و لنعم دار المتقین .

(سورة النحل : ۳۰)

ترجمه :

« و به پرهیزگران گفته شد : چیست آنچه پروردگارتان نازل کرد ؟ گفتند (خیر : بهترین سخن) برای کسانی که نیکوکاری کردند حالت نیک است در دنیا و حتماً سرای آخرت بهتر است و یقیناً چه نیکوست سرای متقیان . »

این بهترین کلام که بازگوکننده عاقبت نیک متقیان در دنیا و آخرت است درین باره می فرماید :

انا لننصر رسلنا والذین امنوا فی الحیاة الدنيا و یوم یقوم الاُشهاد .

(سورة : ۵۱)

ترجمه :

« یقیناً ما نصرت میدهم پیامبران خود را و کسانی را که ایمان آورده اند در زندگی دنیا و روزیکه گواهان بپایستند . »
یعنی پیروزی محترم در دنیا و آخرت نصیب کسانی می شود که رسالت الهی را حمل می کنند و در خط ایمان قرار دارند (۱) .
و جای دیگری می فرماید :

والذین هاجروا فی الله من بعد ما ظلموا لنبوتنهم فی الدنيا حسنة والاجر الاخرة اکبر لو کانوا یعلمون . الذین

چې موږ له لويديځ جرميني راغلي يو او زياته يې کړې ، چې دا ځوان (هولي) زما خاوند دی . موږ اوس - اوس واده کړې دی او د غسل دمياشتې د تېرولو له پاره دلته راغلي يو . او دا بل (شمېت) هم زمونږ ملگري دی . بيا يې له ماشخه پوښتنه وکړه ، چې ته دکوم ځای يې ؟ د دې پوښتنه وه او زما په ذهن د عزت ، پردېسې ، آوارگۍ او بېچارگۍ د لېو راخوريدل - زړه مې د حال په ژبه د بې وطنۍ فرياد کولو خو په خوله مې دا خبره گرانه وه ، چې وطن نه لرم . زه لا په هډې کېږو دار کې وم ، چې دې بيا خپله پوښتنه تکرار کړه - په ترڅه خندا کې مې ورته وويل ، چې زه د افغانستان يم . دې زياته کړه : ته هم د سيل له پاره راغلی يې ؟ خو دا ځل مې يو - دوه ځانگړي اوښکې د دې پوښتنې ته ځواب ورکړې . بنيادي هډې ځواب به د دې ټولو پوښتنو ته ځواب ورکړي وي ، ځکه چې بيا يې خپله پوښتنه تکرار نه کړه . زه پټه خوله له هغه ځايه راپورته شوم او په خپله مخه ولاړم . د همدې ورځې په مازيگر د سمندر په غاړه د يوې تيرې په سرناست وم ، چې هغه درې کسه هم له ليرې راښکاره او ورو - ورو ماته را نژدې شول . له رارسيدو سره يې پوښتنه راسه وکړه او بيا يې زما سره د کښېناستلو اجازه وغوښته - ما ورته د کښېناستلو ست وکړ ، دوی خود قبي خاموشه ناست وو . وروسته له څه لحظې ، هغې ښځې پوښتنه وکړه چې ستاسو په وطن کې نن - سبا حالات څنگه دي ؟ ما ورته وويل ، چې ستا په خيال څنگه به وي - چېرته چې تر يو لک زيات روسي پوځيان د ټينکونو او طيارو په زور دخپل ولاس پوځو حکومت ټينگول غواړي ؟

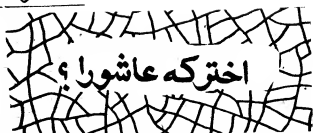
دې وويل : نه، زما مطلب دا دی، چې مقاومت څنگه دی او ستاسو خلک څنگه له روسانو سره جگړه کوي ؟ ما ورته وويل، چې مقاومت خو ورځ په ورځ په ورځ ټينګېږي او دا چې څنگه د روسانو په مقابل کې مقاومت کوو، صرف يوه خبره ده او هغه دا چې موږ دخپل حق د ترلاسه کولو له پاره مبارزه کوو او روسي پوځيان تش د څوکسه روسي مشرانو د خوشالولو له پاره جنګ کوي . همداسې دې ډېرې پوښتنې راجنحه وکړې، تر ما بنامه پورې موږ هلته ناست وو . زه د ما بنام له لمانځه له پاره ولاړ شوم . وروسته له لمانځه دوی هم زما سره يو د گېسټ هاوس په خوا روان شول، دوه - درې ورځې نورې هم په همدې ډول سره تېرې شوې . د دوی ناسته - ولاړه له ماسره نوره هم ډېره شوه . د ورځې په اکثره بېکاره وختونو کې زه له دوی سره وم . بله ورځ دوی راته وويل، چې موږ موټر کرایه کړې او غواړو چې کينډۍ ته لاړ شو، که ته وخت لرې او زموږ سره په سفر کې ملګري شې - ښه به وي . ما هم ورسره ومنله، په هغه ورځ د کينډۍ په لور روان شو .

کينډۍ د کولمبو په (۷۳) ميلۍ کې د شمال - شرق خواته غږو په منځ کې يوه سمسوره دره ده . غرونه يې د چايو په باغونو ښه دي . يو لوی درياب پکې بهيږي، چې د کينډۍ په سيند مشهور دی دلته همېشه د سيلانيانو بهير راوان وي . د غرونو په منځ کې کورې - وري لارې يې د سالنګ په خجګان و فرشتگان کې وګرځولم، پوه نه شوم، چې دوه - دوه نيم ساعته مزل څنگه تېر شو . همسفر مې

په خپل منځ کې په خبرو لکيا وو او زه د خپلو فکرونو په ټټال
 زنګيد لم . د کينډۍ په ښار کې مو ليرې دمه وکړه او بيا د رهنما
 نقشې له مخې د ليدلو وړ ځايونو په خوا روان شو . د ايلغنته
 پارک او د بودا د لوی معبد له ليدلو وروسته د " کينډۍ کارون"
 په لور روان شو . دا باغ د درياب او غره په کرې کې محصور
 شوی او په زرگونو قسمه گلونو او رنگارنگو وڼو-بوټو پسرولی شوی دی .
 د باغ د مختلفو برخو تر ليدو وروسته د يوې عمر خوږۍ وڼې سيوري
 ته په سپزه کېناستو او د مخامخ غره په تماشه شو . د غره ښکلا
 او سربېره زه بيا تېرو کلونو ته بوتلم - کله چې د " پغان، په تپه
 کې گورځيد لم او کله بيا له ملگرو سره د " فرخار دروځه روان
 وم ، چې " سمېت " راته وويل : ته ټوله لار خاموشه وې او اوس
 هم غلې يې - ولی ؟ ما ورته وويل : خاموشه نه يم ، په چرمينۍ زه
 نه پوهېږم او " پښتو " ستا نه ده زده ، نو څه به ووايم . دويم
 ملگري (هولی) هم راته وويل ، چې ستا په رنک کې څه بدلون
 ښکاري ، مريض خوبه نه يې ؟ ما وخنډل او د سر په اشاره يې د
 "نه" ځواب ورکړ . بيا د خپلو سوچونو په بهير کې روان شوم .
 دا ځل دېر ليرې تللی وم او د " آدم عليه السلام " تنه يې مې راپيداد
 شوه ، چې هغه ځنگه يواځې او تنه د لته ټپې وږچې تېرې کړي دي ؟
 او بيا مې خپلې تنه يې ته حيران شوم ، چې په شته خلکو کې يواځې
 او تنه يم . زه د (هولی) په خبرې بيا د سوچ له عالمه راوگرځيدم
 چې ويل يې ، که ستا طبيعت خراب وي ، نو ولاړ به شو . ما ورته وويل

نه، زما طبيعت ښه دی - هسې دې غرونو ته سوچ وړې وم. هغه راته وويل، که څه مشکل لري، نو ويې وايه. ما ورته وويل، چې نه مشکل نه لرم. د دوی درېمې ملگري زما خواته وکتل او په خندا يې دوی ته په جرمني ژبه څه وويل. وروسته يې بيا ماته، چې زه ^{وويل} ستا په مشکل پوهېږم. له ما يې پوښتنه وکړه: رښتيا، ستاسو په وطن کې داسې غرونه شته؟ ما ورته وويل: هو! ولې نه شته. زموږ د وطن غرونه تردې ډېر ښکلي دي؛ هدا اوس - اوس مې، چې د مخامخ غره ننداره کوله، نو ناست دلته وم او گرځېدم د پغان په دره کې. دې وويل: زه پوه وم، چې ته دلته نې، ستا په درد زه پوهېږم، چې زما ملگري دا نه شي درک کولی او زياته يې کړه، چې ته ځوان يې، ستا په وطن کې د دشمن په مقابل کې جنگ ^{روان} دی، ستاسې خلک دخپلې آزادۍ له پاره خپلې وينې تويوي او هغه ورځ ليرې نه ده، چې ستاسو د الوی ارمان پوره شي. ته بايد خپل زړه کلک کړې. ته ماته وگوره: زه نه ژاپم، زه اوښکې نه تويوم، چې دلته په پردي پاسپورټ راغلې يم. زه هم ستا غوندې يوه آواره او بېکسه يم. زما وطن (لاوس) د پرديو د لاس ښکار شوی دی، په زرگونو تنه وطنداران مې يلو وژل شول او يا په زندانونو کې شپې ورځې تېرې. نه مقاومت شته او نه اميد زموږ په زړونو کې د اميد ډېره مېه شوې ده. ته بختور يې، ستاسو يه ملک کې خولاڅوک شته، چې د آزادۍ له پاره تر خپلو سرو تېرېږي.

محمد عارف - غروال

اختر که عاشورا؟

د ۱۳۶۰ کال د روژې مبارکه میاشت پای ته رسیدونکې وه ،
زموږ د خواږه وطن مسلمانو او خدای ع پرسته خلکو د کمې اختر
له پاره تیاري شوله ، که څه هم د ۱۳۵۷ کال د غوايي له کودتا څخه
راپدېخوا زموږ له هېران او خواږه وطن څخه د اختر و نوخوښیو
او نورو بناد یو کده کېږې وه ، خو خلکو د دغې مقدسې ورځې
لماڅلوته د اسلامي مقدسو اصولو له مخې ځانته تیارول ،
ماشومان که څه هم د روژې له فرضیت څخه معاف دي ، او د روژې
تکلیف ورباندې نشته خو د اختر راتلوته ځکه خوشالینې چې
په دغه ورځ به لاسونه سره کوي ، نوي کالي به اغوندي ، هگۍ
به جنگوي او ډول ډول لوبې به کوي .

د کابل ولایت د کارین میر د کوچکین د کلیو او سیدونکو
هو لکه د نورو مسلمانو او په دین مینو هیواد والو دا اختر

د بغتورو ورځو د لمانځلو له پاره ځانونه تيار کړي وو، له وروستي
روژه ماتي نه وروسته د سيمې علماؤ کليوالوته د سبا ورځې د
اختر اعلان وکړ، د شپې له پلوه ماشومانو لاسونه په نگرينوسه
کړل او چې سهار شو، نو د چای له څېلو وروسته ټولو ماشومانو
نوي کالي واغوستل، شنه او سره د سمالونه يې له هگيو او خوږو غږه
هک کړل او په محلي لوبو بوخت شول، کليوالو د اختر د لمانځه
داد اکلولو له پاره ځانونه تيارول، څوک له کورونو غږه راوتلي
وو او څوک هم له کورونو غږه د وتلو په حال کې وو، خو سړي اختر
اونني سهار له نورو اخرونو او نورو سهارونو غږه تقپير لرلود،
د خلکو په زړونو کې يو نامعلوم خپگان ځای نيولی و او داسې معلوميد
چې د دې کليو په خلکو باندې يو ستر ماتم تير شوی دی، خودغه
پټ خپگان د هر چا په زړونو کې پټ پروت و او هر يو کليوال له ځانه
سره فکر کاوه چې همدا يو ازې زما په زړه کې خپه ځان دی ځکه نو
د يو اوبل له زړونو غږه ناڅېره د اختر د لمانځه داد اکلولو په
تياري بوخت وو .

د سهار اته بجې وې چې د ټانک د توپ په يو ډز سره
د کوچکين د کليو ټوله فضا گوليو ونيوله او له هر لوري غږه د دند
اوسپکو وسلو د گوليو باران پرې جوړ شو، کليوال نه پوهيدل چې
د چاله خوا پرې گوله وريښي او ولې دغه شان تر سره اوړ لاندې
ونيول شول، دوی له دې غږه نه وو خبر چې روسي لښکرو د شپې
له پلوه پرته له کوم دليل غږه د دوی کلي محاصره کړي دي ،

دوی د خانوند دفاع له پار و سله نه درلوده نو مجبور شول
چې پخپلو کورونو کې کینې او د کلاؤ دروازې په خانوند پسې وتړي
د ماشومانو ژباړه له میڼه په سراخیستې وه، خو میندو او پلرونو
هغوی ته دا د چیرنه وړکوله چې گویا هوایي مانور به کوي او بیا
به بیرته خپلو قرارگاږو ته ستنیږي، خو وروسته د چا د ماشومانو
د ژباړانو او وینو منځه پروا لري، هغوی د دې له پار نه و
راغلي چې گڼې بیرته به ستنیږي، او پرته له دې چې دې گناهو او
تش لاسو افغانانو وینې و بسموي خپلې د زې به بندې کوي .

عمومي د زې بندې شوي خوځای - ځای یونیم د ز اوړېدل
کیدلو، کلیوالو فکر وکړ چې روسان بیرته ستانه شول او اوس
نو باید له کورونو څخه ووزي ترڅو وگوري چې دغه آفت دکوم
علت له مخې پر دوی باندي نازل شوی ؤ، خو چې هرچا به دخپل
کور درانه خلاصه کړه په دروازه کې به دوه او درې تنه سړي
روسان ولاړ وو او دغه سړي به یې لاس منډلې کوم باغ ته بوت
او هلته به یې شفي وې او زړغونې کبلې د دغه شهید په وینو
ورنگولې، د ځینو سړو نښې کورونو درې او څلور تنه اوسیدونکي
به یې یوځای کړل او په د له یسيزه توگه به یې بارونه پرې وچلول
ترڅو چې د شهادت لوړ مقام ته به ورسیدل، د دغې عامې -
وژنې په لړ کې یې محمد عمر وزیر چې په معلم مشهور دی
څارنوال گلزار او دده یو تن میلحه هور او ویستل، دوی یې د
یو باغ په لوري روان کړل، خو د څارنوال گلزار میلحه چې پرې

ژبه پېښلور له هغوی سره په روسي ژبه خبرې پیل کړې، دغه
 میلمه یو وخت روسيې ته تللی و او نن شپه د څارنوال گلزار میلمه
 و، هغه د دوی په ژبه دوی پدې وپوهول چې دغه خلک یې گناه
 دي، ده په روسي ژبه نورې ویرې خبرې ورسره وکړې او دده
 دا خبرې ددې مسبب شوې چې محمد عمر وزیر او څارنوال گلزار
 له مرگه ننه نجات ومومي خو په کلیو کې هماغه شان وحشت، مرگ
 او ژوبله روانه وه چې پدې توګه د کوچکین ویر باغونه او کروندې
 د خپلرځاوندانو په پاکو وینو، رنگ کړای شوې، د وحشت او برېښ
 دغه انساني او بشري ضد عمل د تنګې بریځ تر لاسو بجو پورې
 روان و، خو دوی چې خپلې وحشي لښکرې له کلیو ننه وویستلې او
 کلیوالو خپل شهیدان راټول کړل، د زلمیو تر لږه د روښتانه
 قش لاسي او بې گناه کلیوال یې په شهادت رسولی وو چې د ځینو
 نومونه یې دا دي: حاجی عبدالودود، مولوی حمدا الله له خپل یو
 ماشوم زوی سره، عبیر، عصمت الله، الله باغ، جمعه خان او دده
 زوی، حمید الله، حاجی محمد، نسیم او نور.

کلیوال په داسې حال کې چې له زړو ونو ننه یې وینې څښلې
 په یو اتفاق ټول شهیدان خاورو ته وسپارل، د شهیدانو له تکفین
 او تجهیز وروسته د دغو کلیو ټول او سید وټکوپه یو مخینه توګه
 خپل کلي پرېښودل، چاد کابل ښار ته کډه وکړه، او چاهود پاکستان
 لار ونيوله، اوس د کارین میر د کوچکین په ښایسته اوسر ښار
 سیمه کې څو ک فشته چې د تاسو، منو، زرد الو، الوچو، الوبالو،

خو په ټولو کې پاد قدرت بد مستي بده ده، لځکه چې زيان يې په هغه اندازنه لوی وي - يو عادي مست که د «لېمو» په حای «قنيري» ورنښتېځي، د قدرت بد مستان خپل ډېر اخلاص منه نوکران له مخه وړي، ډېر بې گناه اولسونه تباه او ډېر ښکلي هېوادونه برباد کړي، چې البته د قدرت نشي د ده په گټه هم نه وي تمامه کړې، بلکې د «لېمو» په گومان يې په خپل گيلاس کې «قنيري» ورنښتېځي وي .

وطن کتلاي رانه نه شي

روسیه ولې وړانوي و دان کورونه؟

پرخاش احمدی

سربازان روسی و بیماری دماغ

در شماره ۱۳ جنوری ۱۹۸۶ روزنامه معتبر «کریستین ساینس مانیتور» گزارشی از نامه نگار خویش در مسکو گاری تاچر به چاپ سپرده است که در رابطه با شرایط ناگوار روانی سربازان روسی که از افغانستان به شوروی بر میگردند، نگاشته شده است. (*)

از متن گزارش مذکور برمیآید، که هر چند مقامات دولتی روسی کوشیده اند، تا جنگ خاتمه ناپذیر ارتش سرخ را در برابر مردم بیدفاع افغانستان اصطلاحاً روندی در ادامه "جنگ کبیر

(*) "Soviet 'Afghanyets' Face Alienation, Despair akin to what some U.S Vietnam Vets Felt,"

The Christian Science Monitor, Monday,
January 13, 1986: 11-12 .

صبروا و علی ربهم یتوکلون .

(سوره النحل: ۴۱-۴۲)

ترجمه:

« و آنانی که برای خدا (ج) هجرت کردند بعد از آنکه مؤثر
ستم قرار گرفتند حتماً ممکن سازیم ایشانرا در دنیا (تمکین) نیکو
و حتماً پاداش اخروی بهتر است اگر میدانستند ، آنانی که صبر کردند
و بر پروردگارشان توکل می نمایند . »

پاکیزه ها و زیبایی ها همه برای عناصر مؤمن آفریده شده
است گرچه در دنیا سایر بندگان عامی خدا (ج) نیز از آن استفاده
می برند ولی در آخرت بطور مختص به عناصر مؤمن تعلق میگیرد .
چنانچه می فرماید :

قل من حرم زینة الله الّتی اخرج لعباده و طیبّت من
الرزق قل هی للذین امنوا فی الحیاة الدنیا خالصة یوم القیمة
کذلک نفصل الایّات لقوم یعلمون .

(سوره الاعراف: ۳۲)

ترجمه:

« بگو کی حرام کرد زینتی را که خدا (ج) برای بندگاناش آفریده
است و پاکیزه ها و طیباتی را از رزق ؟ بگو این همه در حیات دنیوی برای
کسانی است که ایمان آورده اند و در روز رستاخیز بطور مختص بآن
گونه بیان می کنیم آیات را برای گروهی که میدانند . »
آنانی که با مصیبتی دچار شده اند و به عذاب دالتورسوا^۱

میهنی برای دفاع از سوسیالیزم" بنامند، درین امر صریحاً به ناکامی مواجه شده اند. بسیاری از مردم شوروی تبلیغات دروغین مطبوعات کمونیستی را چیزی جز بهتان و یاوه گویی توجیه نگرده و اصلاً در برابر جنگ تحمیلی روس به صورت کل، و در برابر سربازانیکه در جنگ اشتراک کرده و از معرکه جان سالم بدر برده اند، روش بی تفاوتی و سردی را اختیار نموده اند. برخلاف توقع مقامات حزبی و دولتی بیشتر مردم شوروی هیچ زمینه منطقی برای فرستاندن فرزندان خویش به افغانستان برای مقابله با مردم مسلمان افغانستان مشاهده نمیکنند.

برعلاوه، وقتی عساکر روسی از افغانستان بر میگردند، متوجه میشوند که مردم شوروی از استقبال کردن آنها اباً و رزیده و حتی از صحبت کردن درباره جنگ اظهار تنفر می نمایند. بیشتر جوانهای روسی بدون توجه به رفقای سرباز خویش مشغول انداختن و جمع آوری ریکاردهای تازه غریب بوده و در تهیه لباس های جدید با یکدیگر به رقابت می پردازند. این امر بیش از پیش بر روحیه شکسته عساکر روسی تاثیر نموده و بر اندوه ایشان میافزاید. روش بی تفاوت مردم بر آنهایکه تازه به عسکری جلب میشوند نیز مؤثر واقع میگردد.

بر اساس راپور "گریستین ساینس مانیاتور"، در گذشته مطبوعات روسی درباره تاثیرات روانی جنگ سکوت اختیار کرده و حتی از انتشار نامه های سربازان نیز دریغ میورزیدند. اما درین اواخر روزنامه "کومسومولکا یا پرلادا" ارگان سازمانان جوانان کمونیست

شوروی مقاله مفصلی به نشر رسانیده است که نمایانگر این واقعیت است که ناراحتی های روحی ناشی از مقاومت مردم مسلمان افغانستان در برابر قوای اشغالگر روس به مراقب در بین سربازان روسی بیشتر شده و شدیداً قابل ملاحظه میباشد. تاثیر روانی جنگ بر سربازانیکه از افغانستان بر میگردد، بدان پیمانه است که تعداد زیادی از آنها نیمه های شب از خواب میپرند و شروع به هذیان گویی مینمایند. این نکته خصوصاً در قسمت سربازانیکه رفقای شغمی و دوستان نزدیک خویش را در طی نبرد از دست داده اند، صدق می نماید.

گزارنده راپور علاوه میکند که مردم شوروی از ادامه جنگ در افغانستان متنفر بوده و گرچه علناً نمی توانند عدم رضایت خویش را اظهار نمایند، اما در برابر تبلیغات دولت خاموشی گزیده و حتی به سربازانیکه بعد از مدت زیاد سپری کردن در افغانستان دوباره به خانه های خویش بر میگرددند، اهمیتی قایل نمی شوند.

در خفا، بسیاری از روسها تنفر خود را از ادامه جنگ در افغانستان بیان داشته و بودن عساکر روسی را در آنجا مورد سوال قرار میدهند. عده ئی از مردان اعتراف میکنند که آنها از هرگونه وسیله ئی بمخله رشوه دادن به مسئولین اردو و حزب استفاده کرده اند؛ تا از رفتن به افغانستان معاف شوند. وقتی جوانی برای سپری کردن دوره عسکری خویش جلب میشود و به جای غیر از افغانستان فرستاده میشود، تمام اعضای خانواده وی شادمان و مسرور میگرددند. گذارش میافزاید که مضمون منتشره در «کومسومولکایا پراودا»

ان قدرم هائيکه دولت در رفع مشکلات جولانتيکه از افغانستان برمیکړند
برداشته است، نیز یادآور میشود - از آنجمله سهولت برای یافتن کار
مناسب و ایجاد شفاخانه های خاص روانی و استخدام داکتران روانکار
برای معالجهٔ بيماران مذکور را میتوان نام برد -

د (۱۱)، مخ پاتې برخه :

دې کارونو کول د خپلواکۍ د پاره ضروري ايسي او د دې ضرورت د پېر
کولو په برخه کې د «خپلواکي» هدفونه او قدمونه د پېر محترم دي -
د «خپلواکي» د لومړۍ گڼې عناوین دا دي :

سریزه ، پلاندنهای نظامي روسها در افغانستان ، د شور کودتا
اوکه انقلاب ؟ جامعه حاسي نورستان و قیام جهاد ، د افغانستان مجاهدین
د اسيا او غرب له گټو نه هم دفاع کوي (ترجمه) ، اهمیت پایگاهی نورستان
روسان او بین المللي تړونونه ، پیام به ملل متحد (شعر) ، شهیدته (شعر)
د افغانستان تعلیم او تربیې ته یوه لنډه تحلیلي کتنه ، نگاهی انتقادی
بر مارکسیزم -

د (۴۳)، مخ پاتې برخه :

ارزښت ورته معلوم شو خوڅه یې په وس کې و؟ او به تر ورځ تیرې
وې نړیې د وطندارانو د نصیحتو منل او نه منل ورته یو شان
وو. پشمه عیاسنو یې هو زور د نه رسیده ځکه
هغه - خه - د دولت یې د پې - وېستني واسه - داران وو....

شعر راد بسوی فردا

این شعر را چند لحظه بعد از بمباران دمان طیارات روسی بر فراز قرارگاه ما
در "جایی" بالای "تور و پال" سروده ام، که من با برادر مجاهد سید نظیر پشت زیگورک نشسته
بودیم و سید نظیر طیاره دشمن را زیر آتش گرفته بود. «اسرافیل نتمومان»

عرش زیگورک راد مردان و

فریاد های الله اکبر

دشمن را خوار و زبون ساخته است

کوه از هیبت مجاهدین می لرزد

پر بنده ها هراسان

موج شتابان آزادی خواهان

در خم و پیچ های دشوار

راه بسوی فردا

در پس این وحشت روسها و

مقاومت مجاهدین

حیات جاویدان ملت را

نظاره می کنم

ای آفتاب پنهان آزادی

ترا از پس سیاهی شب حفقان

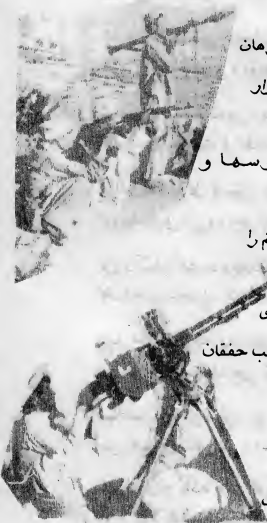
با نیروی ایمان

بیرون خواهیم آورد

رسم مجاهد افغان

ایستاده مردن است

نه تسلیم

راسره وژړل

چاچې که پښې بېله یتان راسره وژړل -
یا یې سره په وینو شهیدان راسره وژړل ؟

دا د اسلامیت تقاضا - دا د انسانیت ارمان
دا خوڅه چیرته نه دی، اسمان راسره وژړل

خیردی که قطبي خرسان غاښونه له غوږې چي
خوی کې چې انسان و، نوجهان راسره وژړل

خاشاکي د شبنم نه وو، پراته چې وو د گل په مخ
خدا یېو حقیقت کې کلهستان راسره وژړل

ما چې حال د گل له خوار بلبله ځنې وپوښته
گل او بلبل پرېږده، چې باغوان راسره وژړل

من د آسمان کت، د بودی تال او نفري نه وینم
کاندي پټ - پټوئي، کهکشان راسره وژړل

خپل مخي جنگونه بد تاثیر په انقلاب کوي
اوسکونه یې سیند جوړ شو، لغمان راسره وژړل

بیا « مابین له کومه شي، چې وږی د غنم راوړي؟
جوړ کور یې تالا شو، احمدخان راسره وژړل

تش په ژبه پاته دی، عمل کې پرې کمی وینم
ورځ کې د محشر د خدای قرآن راسره وژړل

لنډې

مجاهدين دې بيدار اوسي
ببرك، په «روس» باندې ملكونه غوڅيږه
زمونږ ملك، زموږ خواښگاه ده
«روس» ته حرام دي په پردي ملك كې غوڅيږه
مجاهدين لکه زمریان دي
زمریان به څنگه له يېرانوما ټې خورينه
زه د ايمان په توره وياړم
د «روس» وراسته ټينگونه څه اثر لريږه
ځلا د تورو د برېښنا ده
د «روس» تورتم به په جهاد له مخه ځيږه
ماچي راکټ په اوږه کېښود
گوره روسي ټينگونه لاري ورکويږه

د مجاهد له سترگو چار شم
 د روس په زړه کې یې برچې منډې دینه
 مجاهدین سره یو کیږي
 روسان حیران دي، چې به کوم طرف ته ځي
 ټول مجاهد سره یو لاس شول
 روسان به ځکه وار خطا «ماسکو» ته ځي
 «غزنوي» بیا سنگره ته لاړو
 سر ورکوي، ټول د بنسټ له مخه وړي

رالېونکی، ملا اسماعیل حبیب -

غزنوي، د پکتیا د سحدي حوزې قوماندان

د سپينې خولې انعام به ورکړم
 که شورويان خوله لاس تړلي راوليږي
 خاوند خدایه! خپل ورپېښ کړي
 نن مجاهد بیا د ټینکو مخې ته ځي
 زما ځواني ترې صدقه کړي!
 په گران وطن یې غرغړې منلي دینه
 د «خرنې پله» زندانه! وران شي
 وطن مین ژمني دېر تاخوړلي دینه
 زېږېکې مې بیا په درزیدا شو
 غازیان روان شول د «کابل» په لوري ځي

زه په «هنګو» يار په «کابل» کې
خاوند کله به موشي ديدنونه؟

زما وطن به ازاديږي
خاين «کارمل» به تل تورځي پاتې شينه
بيا د تکبير نارې شوې پورته
راته بنګار يږي سره روسان په ماتې شونه

رالېږونکي: مجاهد شېرآقا خاځي
د «هنګو» تحصيل، د «دواږي» له کمپ څخه

د حق په لار مو دې سر لار شي
موږ به باطل ته چلېږي تبت نه کړو سره
د خپلواکۍ حق مو خپل حق دی
د اور په زور به غلام نه شي اولسونه
د خدای، قرآن، زموږه بنی دی
روسيه! نه منو ستا نوي رواجونه
په موږ يې حکم نه چلېږي
دې شينه
«خلق» او «پرچم» د روسۍ سر يان دي ورته
د جدي تور تياره ما بنامه!
څنګه دې تيب کړل افغانان په وطنونه
د کمونيستم بد ښايسته!
«افغانستان» ته دې راپاتې کړل دېر غمونه

روسان به ټول د لته ډوپيري
 د تېنستې لارې ترې اوس ولې ورکې دینه
 چې بې گناه افغانان وژني
 په سرو کفارو به هم راشي آفتونه
 خدای به یې ژر تر ژره ورکړي
 روسانو واخیستل د بورو ازارونه

رالېږونکی: معلم غلام فزوق احمدی

د «زاخېلو» له کمپ څخه

تورې تیرې کړې د بنمانو
 زه بت شکن میدان جنګ ته بیا ورځه
 دا مې د پټ ښکاره ښان دی
 زه ښکيالی په وطن ځان تر بانومه
 د ستار په سرز پاکف دی
 ځکه غیرت باندې زه بیا کابل گټه
 د آزادۍ په ځنګدن کې
 یه خوشال غلامی کله قبلومه
 چې افغانان پرې شهیديږي
 روسانو مات دې شي دستاسونکونه

رالېږونکی: رمضان خان جوشي

چینه کلی، تحصیل چارسده

د ظالمانو زور اوبه شه
 چې په افغان باندې کوي رنګ-رنګ ظلمونه
 په غوږونو کوږي په ژبه گونډل شه
 په سترگو پوښد شه، چې کابل تباه کوي نه
 موږې پنځ د نړۍ مې راواخله !
 زما په خوږ وطن یرغل دی نه ورځمه
 په وطن ننګ وکړه شهید شه
 تاریخ به ستا ننګ-ناموس فخر کوي نه
 په وطن ننګ وکړه شهید شه
 د شهیدانو مرتبې اوچتې دي نه
 د ظلم جام به موشکور شي
 په افغانانو باندې مه کوي ظلمونه

رالېبونکي : امان الله خټک د پيښور

کلی، نوښار

محکوم گردیده اند، بعد از ایمان از ذلت و رسوائی نجات یافته و به عزت رسیده اند .

لما امنوا كُشِفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَتَّعْنَاهُم إِلَىٰ حِينٍ .

(سوره یونس : ۹۸)

ترجمه :

چون ایمان آوردند برداشتیم از (سر) آنان عقوبت رسوائی را در زندگانی دنیا و ایثارمرا تا مدتی (که در ایمان شان استوار بودند) بهرمنند ساختیم (از نعمات خود) .»

آنانکه به پاره از کتاب ایمان داشته اند و نسبت به برخی دیگری کفر و انکار ورزیده از پابندی به آن اجتناب نموده اند با رسوائی در دنیا و عذاب در آخرت محکوم می شوند - چنانچه قرآن می فرماید :

اَفْتَوٰهُمْ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ اَنْ يَّقْبَلُوا الْكُفْرَ وَلَئِنْ اَقْبَلُوْهُ لَآتَيْنَهُمْ مِنْهُم مِّنْ مَّوَدَّةٍ بَاطِلَةٍ يَّحْتَبِرُهَا النَّارُ
مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ مِنْكُمْ الْاٰخِرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَرَدُّوْنَ
اِلَىٰ اَشَدِّ الْعَذَابِ، وَمَا اَدَّبَهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ .

(سوره البقرة : ۸۵)

ترجمه :

« آیا به پاره از کتاب ایمان می آرید و به برخی کافر می شنوید پس نیست جزای کسیکه از جله شما چنین کاری کند مگر خواری در زندگی دنیا ورد کرده شوند روز رستخیز بسوی سخت ترین عذاب و نیست

شیخ نور علی نور

پښېمانی

وطن ته د کلوونو په غه نیت راغلی دی
یو- دوه ترېنه خطا دي پرې دهشت راغلی دی

جهاد دی په دنیا کې له هرڅه نه مقدم
تایښې مجاهده د جنت په لور قدام
دا جام چې نوش کوي، دی مقدم تر جام
حیله چې پرې ونه کړې دا دنیا خوده فاني
سکرت در له جام د شهادت راغلی دی
یو- دوه ترېنه خطا دي پرې دهشت راغلی دی

یادیرې، سوپر پاور، په دنیا کې لوی طاقت
زموږ سره په جنګ کې یې بایلو دی دی همت
د ځانه به خبر شي اوس په وینو کې لت- پت
ارزو یې سره کلوونه وو، انځور نه خبر نه و
هر کله ورته انځی شو پرې هیبت راغلی دی
یو- دوه ترېنه خطا دي پرې دهشت راغلی دی

په ظلم - تشدد يې دوېر کلان ورژميدل
 د ظلم انتها ته په د ا شان ورسيدل
 خوهيڅ به ترې جوړ نه کړي په خپل ځاني وځندل
 دا هې په مظلوموچې يې ظلم کړی دی
 هر چاته په ترې کې ملامت راغلی دی
 يو - دوه ترېنه خطا دي پرې دهشت راغلی

متل دی چې: فرعون. د زماني شي را پيدا
 پيدا دغه فرعون. له شي خپل عصر کې موسی
 حق پاتې په دنيا کې شي باطل آخر فنا
 افغانه مجاهده! ستا د حق جنده په لاس
 د بنېن په ماتي سردی پرې قیامت راغلی دی
 يو - دوه ترېنه خطا دي پرې دهشت راغلی

تاريخ د دې وطن د تنگيالو دی ترېنه هېر
 غورځنګ د احمد شاه د مېړنو دی ترېنه هېر
 انجام د مکتان د تمليدو دی ترېنه هېر
 ترخوبه وي آخر به خپل انجام ته ورسي
 بيرغ خو د اسلام هر ځای اوچت راغلی دی
 يو - دوه ترېنه خطا دي پرې دهشت راغلی

پسری

چې بهار شي

چې تر سترگو مې کلونه د بهار شي
زخمي زړه مې د داغونو لاله زار شي
په گلشن کې د غوټيو غنځرونې
په پرهر-پرهر زړې کې بل پېرهار شي
چې آزاد اولوتل وېسم د مرغادو
د نينو غوندې مې فکر ناکرار شي
چې سرود دخپلوا گۍ واورم له زانو
حسرتونه مې په شنه زړه کې کتار شي
د مرغیو چې په څانگو کې خواله وي
تېرې هېرې خاطرې مې د زړه خار شي
چې کبان په سین کې یوه په بله اوږي
په گربوان مې جوړ د اوښکونو ابتار شي

باغ وېن راته مجمر شي پرې ټکېږم

سپېلنی شوم خپل بستر راته افکار شي

چې د ښار په کږ لېغونو کې راگرځم

بدبخته ته گوره ښار راته ښامار شي

چې څوک ښه راسره کړي هم باندې سوځم

د پټنگ غونډې لطفونه راته نار شي

نه مې خوب کې آرام وموند، نه په وينه

خوب او وينه مې دې يوله بله څار شي

د غربت احساس مې زړه را پر دار کړي

کاشکې دی هم د منصور غونډې پر دار شي

يو وخت زمونږ داسې واک، دامې ولن و

هغه ورځې، هغه شپې د زړه غبار شي

چې د دنکو غرونو سيوري ته پراته وو

را په برخه کاشکې هغه افتخار شي

تصور مې لکه سيوري پسې تللای

چې ايلاغ ته د کوچيانو کېدې بار شي

کل غونډۍ چې د بهار آتشکده کړي

کاشکې بيا دار عنوان د ميلې وار شي

سوی زړه مې - سوی شه د مزار کړې
 د مړه کل میله چې جوړه په مزار شي
 چې کبله به یې په شنو وینو کې رغښتي
 د آبدان په لویه د بنسټه د زړه لار شي
 چې یې نوم د غرونو اخلم، له ناوونو -
 په غوږو کې مې د زرکو کتھار شي
 چې د ښکلو یاد مې لاس په زړه را کېږي
 خنیل مې نغمه خپل لکه "سه تار" شي
 سور کلاب به اوس د چا پټکي ته خاندې؟
 سپین کلونه به د چا د غاړې هار شي؟
 د بادامو شگوفې به وي - که نه وي؟
 چې له بویه یې وطن رشک تار شي
 د شوتلو بوی چې پالي - پالي پاڅي
 طراوت چې دهوا په اوږه بار شي
 چې غاټول به وو بامونو ته خستلي
 راپه زړه هغه موسم، هغه دیار شي
 هم سوځېږم، هم ویليږم لکه شه
 چې تر سترگو مې د ورونو شب تار شي

ياد يې زړه لکه انار له وينو ډك كا
 چې شفق دكوهستان زوږ انار شي
 په رڼه-رڼه كې مې د زړه خړپكې خوږېږي
 لکه خور چې د تاكله څانگو كې خمار شي
 اور مې بل كړي د حواسو په وزرونو
 حسرتونه مې په زړه باندې انبار شي
 زمونږ دپاره يې بهاره ! بوټي ښكل كړه
 چې گذر دې په «كابل» په «كندهار» شي
 تصور يې كله - كله معجزه كا
 چې تر سرگومې پرې ايښی ورين ديار شي
 د بلبلو نوا اورم - كلان وينم
 لېونی خاطر مې څه شيبه «فرخار» شي
 كوم - كوم ځای به دې وطنه يادومه !!
 چې هر لطف د خوبانو، بل آزار شي
 لکه زه چې يې كرم ستاله غنېږې ليرې
 زما وطنه ! ستا غليم دې هسې خواږ شي
 لکه مونږ چې يې شكار كړو د غمونو
 پر غلگر روس دې د لويې بلا ښكار شي

لکه څنگه چې يې موږ ته له زړه غواړي
 د وحشي غليم په برخه دې ادبار شي
 د دوستۍ په جامه راغی غليم و خوت
 دا د حق د بنمن دې ربه شرمسار شي
 شرق و غرب د خپل مطلب - د خپل عرض دي
 گومان مه کړئ خپل چاروګي د چا يار شي
 د مېړه دى خپل همت، مثال د لارې
 توکل يې په خپل پاک سپرور دگار شي
 د ساروان د خره په پله درومي دروېاى
 چې په پوزه يې د اوش غونډې مېلار شي
 خداى دې واک د کافر هم د بل چانه کا
 مرګ ترې ښه دى، چې اختيار دې بختيار شي
 د انسان په مخ بڼه داغ د شرم نه وي
 له نړۍ که تغر تولد استعار شي
 هغه ورځ به ځان شهرمزه په ژوندو کې
 چې مو بيا سرونه لوې په خپل دستار شي
 هغه ورځې رانژدې دي، ليرې نه دي
 چې قطبي ميران بيا قطب ته فرار شي

داکتر الف. ری

سال امید

و هر روز را چون نوروز گرامی خواهیم داشت

سال نور را با فال میمنت باز می‌کنیم که مگر با نصرت الهی
جهاد بر حق ملت قهرمان افغانستان را بر مسند حق نشسته یابیم و مرغ
آزادی را در فضای وحدت و یگانگی به پرواز ببینیم .

آنچه که میله های قفس شکسته باشند ، آن دم که دشمن مکار
راه فرار گرفته باشد ، آن لحظه که شمشیر حق سینه باطل را دریده
باشد ؛ من امروز بخاطرش جشن میگیرم .

بلی ، آن روزیکه خورشید بر دامن خونین وطن نور آزادی می‌باشد
آن فرصتیکه فضای میهن را طنین مقدس انگه اکبر در هر پهلو می-
فشارد ، آن وقتی که فقط انسان خوب حق زندگی خوب در محیط خوب را
دارد ؛ من امروز بخاطرش جشن میگیرم

ولی اگر بدانم که هنوز دست ظلم و استبداد از پیکره
مستضعف این ملت دور شدن نیست ، اگر بدانم که اشک یتیم و شیون

بیوه زن همچنان فرو میریزد و فرا می‌خیزد، اگر بدانم که
تند باد مایوسیت به چمن زار امیدها بپاکنه ره میبرد، من جشنی
ندارم.

راستش اینکه من فرصتی برای جشن گرفتن ندارم، برادران
و خواهرانم در سنگرها انتظار مرا می‌کشند، پیغام شهدای آزادی^{له}
هنوز گوش‌هایم را می‌نوازد که چسان می‌توانم نشنیده بگذرم؟
سنگر به من احتیاج دارد و من این ضرورت را درک کرده‌ام و نامرد
خواهم بود اگر در راه انجام این رسالت ایمانی و وجدانی تا نشر آخرین
قطره خونم دریغ ورزم و ازین مسئولیت خطیر و همگانی‌شانه
خالی کنم.

یقیناً اگر همه برادران و خواهران ما درین نقطه با وحدت
نظر و عمل گرد آیند، پیروزی صد درصد نصیب ماست و آنگاه است
که در دامان آزاد میهن هر روز را چون نوروز گرامی خواهیم
داشت.

دخيال مرغلري

پرېږده چې خر سيلاب مې يوسي
په لامبونان جانان به ډېره نازيدمه

وختونه تېرېږي او په افغانستان کې دحق او د باطل معرکې
د اور لمبې لکه دځنگل د اور په تندي سره خورېږي. دنيا حيرته
ده، چې دا څه دي او څه کيږي؟ خو په دې خبره «برک» او د
هغه باداران بنه پوهيږي.

يوه واقعه راته رايا ده شوه. وايي، چې يو ځل بښکاري چرته
لرې يو ځنگل ته په بښکار پسې تلې و. د بښکار شغل په بښکاري غالب
شو او چې په ځان پوهيدو، د ما بښام ترکمي خوره شوې وه. بښکاري
سوچ وکړو، چې څه يره آبادي لرې ده، هم دلته به په
ځنگل کې شپه تېره کړم او سحر به که خير وي د وخته خپل کلي
ته ځم. بښکاري د شپې مهال اور بل کړو، نو وايي چې يوه بلا
راغله او بښکاري ته مخامخ د اور په بله غاړه کېناسته. بښکاري ډېر

خدا (ج) غافل از آنچه میکنند .

سرنوشت ستمگرانی را که از عبادت و ذکر در مساجد و عبادتگاه‌ها ممانعت میکنند و در ویرانی آن سعی می‌ورزند چنین بیان می‌کند :

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسْجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ
فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِی
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِی الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ .

(سوره البقرة : ۱۱۴)

ترجمه :

« وکیست ظالم‌تر از کسیکه ممانعت کرد از مساجد خدا (ج)، سعی کرد در ویرانی اش، این گروه (کسانی اند که) نمی‌سزد ایشانرا که در آیند به آن (مساجد) مگر هراسان، ایشانرا ست در دنیا خواری، و آنانرا ست در آخرت عذاب بزرگ . »

در خصوص سرنوشت شوم ستمگران قاتل و جانی که داعیان عدل و قسط را به مرگ محکوم میکنند می‌فرماید :

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّ بِغَيْرِ حَقٍّ وَ
يَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ . أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَبْطَ أَعْمَالُهُمْ فِی الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا
لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ .

(سوره آل عمران : ۲۱-۲۲)

ترجمه :

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِهِمُ الظُّلُمَاتُ
يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ ۗ أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ٤

سورة البقرة آیت (۲۵۷)

وجہ اشتراک سالانہ :

در امریکا - ۳۰ دالر
در اروپا - ۲۵ "
در پاکستان - ۶۰ روپیہ
شش ماہہ :

نصف قیمت

بانکی حساب :

حبیب بینک لمیٹڈ ، خیبر بازار بونچ - پشینور

اکاؤنٹ نمبر : 3047-7